

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**ANADOLU LİSELERİNDE EBA VE FATİH PROJESİ ARACILIĞIYLA
ALMANCA ÖĞRETİMİ**

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi. Nevzat BAKIR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEMMUZ, 2019

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı

**Anadolu Liselerinde EBA ve Fatih Projesi Aracılığıyla Almanca
Öğretimi**

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Nevzat BAKIR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Temmuz, 2019

TELİF HAKKI

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu Ek Madde 40 hükümleri çerçevesinde (Ek:22/2/2018-7100/10 md.) “*Lisansüstü tezler yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınmadıkça, bilime katkı sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılır.*”

Araştırmacılar tezlerin tamamı veya bir bölümünü yazarın izni olmadan ticari veya mali kazanç amaçlı kullanamaz, yayınlamayaz, dağıtamaz ve kopyalayamaz. Ulusal Tez Merkezi Web Sayfasını kullanan araştırmacılar, tezlerden bilimsel etik ve atıf kuralları çerçevesinde yararlanırlar.

YAZARIN

Adı : Çiğdem

Soyadı : ÇAKIR ASADOV

Bölümü : Almanca Öğretmenliği

İmza :

Teslim Tarihi : 18.07.2019

TEZİN

Türkçe Adı : Anadolu Liselerinde EBA ve Fatih Projesi Aracılığıyla Almanca Öğretimi

İngilizce Adı : Teaching German through EBA (Education Information Network) and Fatih Project at anatolian high schools

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Çiğdem ÇAKIR ASADOV

İmza:

KABUL VE ONAY

Çiğdem ÇAKIR ASADOV tarafından hazırlanan “Anadolu Liselerinde EBA ve Fatih Projesi Aracılığıyla Almanca Öğretimi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Nevzat BAKIR

Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Başkan: Prof. Dr. Hasan BOLAT

Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Üye: Prof. Dr. Birkan KARGI

Yabancı Diller Yüksekokulu, Amasya Üniversitesi

Bu tezin **Yabancı Diller Eğitimi** Anabilim Dalı, **Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı**’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Tarihi: __/__/____

Prof. Dr. Ali ERASLAN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

(İmza ve Mühür)

Canım Kızım Zeynep Çise'ye

TEŞEKKÜRLER

Çalışmamda Anadolu Liselerinde Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) ve Fatih Projesi'nin Almanca öğrenimi açısından değerlendirilmesi için uygulama yapmam gerekiyordu. Bu uygulamayı okulda yapmama destek olan “Şehit Recep Şahin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi” idarecilerine teşekkür ederim.

Tez yazma sürecimde beni motive eden aileme, hep yanımda olup beni destekleyen eşim Orkhan ASADOV' a, ablam Özlem ECEVİT' e ve arkadaşım Ayşe AKARSU' ya çok teşekkür ederim.

Bilgileriyle bana yön veren ve tez yazım aşamasında zorlandığım birçok konuda sabırla yaklaşıp yardımlarını esirgemeyen Araştırma Görevlisi Orhan TOKUR' a çok teşekkür ederim.

Çalışma sürecimde çalışmama yön veren, bilimsel anlamda bilgime bilgi katan, yol gösteren ve desteğini esirgemeyen danışman hocam Dr. Öğretim Üyesi Nevzat BAKIR' a sevgi ve saygılarımı sunar teşekkür ederim.

Anadolu Liselerinde EBA ve Fatih Projesi Aracılığıyla Almanca Öğretimi

Yüksek Lisans Tezi

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz 2019

ÖZ

Günümüz teknolojisinin geldiği boyut, sınıf ortamında klasik öğrenci-öğretmen ilişkisinin teknolojik imkânlar dâhilinde değişimine neden olmaktadır. Video, internet gibi multimedya araçları ve akıllı tahta gibi donanımlar, görsel ve işitsel hafızayı aktive ederek öğrencilere bilginin daha hızlı ve kalıcı aktarılmasına yardımcı olmaktadır. Geçmiş dönemlerdeki tebeşir, tahta ve öğretmene dayalı öğretim yerine giderek daha aktif biçimde kullanılmaya başlayan bu araçlar, eğitim alanında çeşitli bilgi platformlarının oluşturulmasını sağlamaktadır. Almanca öğretiminin salt dil bilgisi öğretiminden ziyade öğrencilere iletişimsel beceri ve kültürel bilgiler kazandırması amacıyla teknolojik araçlardan ve eğitim platformlarından faydalanılması, birçok eğitim alanında olduğu gibi Almanca öğretimi adına da önem taşımaktadır. Ayrıca öğrenme ortamında öğrenme materyali ne kadar çok duyuya hitap ediyorsa ve ne kadar çeşitliyse öğrenmede o kadar etkili, bireysel ve kalıcı olmaktadır. Bu bağlamda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ülkemiz ilköğretim ve orta öğretim okullarında kullanılmak üzere Eğitim Bilişim Ağı (EBA) hazırlanmıştır. Bu tezde FATİH Projesi kapsamında hazırlanarak Anadolu Liselerinde Almanca dersi öğretiminde kullanılan EBA bilgi platformunun öğretmen ve öğrencilere sağladığı olumlu ve olumsuz yönler, kullanılan materyallerin Almanca dersi açısından sınırlılıkları, geliştirilmesi gereken yönleri ve öğrenmeye sağladığı kolaylıklar incelenmiştir. İnceleme sonucunda EBA platformunun kullanıldığı sınıfta, kullanılmayan sınıfa göre eğitim öğretim ortamının daha eğlenceli, öğrencilerin derste daha istekli ve aktif olduğu saptanmıştır. Platformda mevcut materyallerin her

öğrenme stiline hitap ettiği dolayısıyla bireysel öğrenmelerin gerçekleştiği, öğrenmenin daha etkili ve kalıcı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : EBA, Fatih Projesi, Almanca Öğretimi

Sayfa Sayısı : 88

Danışman : Dr. Öğretim Üyesi Nevzat BAKIR

**Teaching German through EBA and Fatih Project in Anatolian
High Schools**

MS Thesis

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2019

ABSTRACT

The point that today's technology has come to causes the change of classical teacher-student relationship in classroom environment within the scope of technological means. Multimedia tools such as videos and internet, and equipments like smart boards help students be provided with information in a faster and more permanent way by activating visual and auditory memory. These tools that has been used more and more day by day instead of chalk, board and teacher focused teaching, provide various information platforms to bring students in communicational skills and cultural information rather than simple language teaching of German has a place in German teaching, just like it does in many other educational fields. Furthermore, the more learning material in learning environment appeals to senses and various, the more learning is effective, individual and permanent. In that context, Education Information Network (EBA) has been prepared to be used in primary and secondary education schools in our country by the Ministry of Education. Prepared according to FATİH Project, in this thesis, the positive and negative aspects EBA information platform provides students and teachers in terms of teaching German in Anatolian high schools, the limitations of materials used in German lesson, the aspects that should be developed and the conveniences it provides to learn have been studied. At the end of the study, it is determined that education is more recreational, the students are more enthusiastic and active in the classrooms that EBA platform has been used, compared with the classrooms it has not been used in. Since the available materials appeal to each and every learning type, it is confirmed that individual learning has taken place, the learning is more effective and permanent.

Key Words : EBA, FATİH Project, Teaching German
Number of Pages : 88
Advisor : Dr. Assistant Professor Nevzat BAKIR

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI	I
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	II
KABUL VE ONAY	III
ÖZ.....	VI
ABSTRACT	VIII
İÇİNDEKİLER.....	X
TABLolar LİSTESİ.....	XII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XIII
SİMGELER VE KISALTMALAR	XIV
BİRİNCİ BÖLÜM	1
I. GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Amacı.....	1
1.2 Araştırmanın Önemi	2
1.3 Sınırlılıklar.....	2
İKİNCİ BÖLÜM.....	3
II. KURAMSAL ÇERÇEVE	3
2.1 Eğitim Teknolojisi	3
2.1.1 Eğitim Teknolojisi Kavramı	4
2.1.2 Eğitim Teknolojisinin Kapsamı	7
2.1.3 Eğitim Teknolojisinin İlkeleri.....	8
2.1.4 Eğitim Teknolojisinin Gelişimi	10
2.1.5 Eğitim Teknolojileri Materyalleri	14
2.1.6 Eğitim Teknolojisinin Öğretime Katkıları	18
2.1.7 MEB’de Uygulanan Fatih Projesi.....	21
2.2 Türkiye’de Kullanılan Eğitim Portalleri	25
2.2.1 E-öğrenme ve Eğitim Portalleri	25
2.2.2 Geçmişten Günümüze Kullanılan Eğitim Portalleri	27
2.2.3 MEB’de Uygulanan Eğitim Bilişim Ağı (EBA)	31
2.3 İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca	34
2.3.1 Almanca Dersi Öğretim Programının Genel ve Özel Amaçları	35
2.3.2 Ortaöğretim Almanca Dersi Öğretim Programı	36
2.3.3 MEB’de Kullanılan Almanca Ders Kitabı ve Konuları	38

2.3.4 Öğretim Programına Göre Almanca Dersinde Kullanılan Materyaller.....	42
2.3.5 Öğrenci Aktiviteleri.....	43
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	45
III. YÖNTEM	45
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	49
IV. BULGULAR	49
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	52
V. SONUÇ VE ÖNERİLER	52
KAYNAKÇA.....	55
EKLER.....	59

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Uygulama Sonuçları.....	49
----------------------------------	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Fatih Projesi Logosu	21
Şekil 2. Vitamin Logosu	28
Şekil 3. Khan Akademi	30
Şekil 4. Minticity	31
Şekil 5. İngilizce Öğrenimi	31
Şekil 6. Eğitim Bilişim Ağı	32
Şekil 7. EBA Ders	34
Şekil 8. Ders Kitabında Kültürel Öğeler	39
Şekil 9. Almanca (A1.1 Seviyesi) Ders Kitabından Örnek Konu	39
Şekil 10. Almanca (A1.2 Seviyesi) Örnek Ders Konusu	40
Şekil 11. Almanca (A2.1 Seviyesi) Örnek Ders Konusu	40
Şekil 12. Almanca (A2.2 Seviyesi) Örnek Ders Konusu	41
Şekil 13. Almanca (B1.1 Seviyesi) Örnek Ders Konusu	42
Şekil 14. Uygulama Sınav Sonuçları Grafiği	50

SİMGELER VE KISALTMALAR

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
EBA	Eğitim Bilişim Ağı
FATİH	Fırsatları Arttırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

BİRİNCİ BÖLÜM

I. GİRİŞ

1.1 Araştırmanın Amacı

Toplumun gelişmesi için eğitim büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle eğitim alanında eğitimin geliştirilmesini amaçlayan çok sayıda çalışma yapılmaktadır. Küreselleşen dünyada teknolojinin sürekli gelişimiyle teknolojik araç ve gereçler yaşamımızın her alanında yerini almaktadır. Eğitim alanında da teknolojik gelişmeler yerini almıştır. 21. yüzyıl başlarına kadar klasik eğitim araç gereçleri eğitim öğretim gereksinimlerini karşılayabilmekte iken, teknolojik gelişmeler neticesinde günümüzde eğitim ve öğretim farklı bir yapıya kavuşmaya başlamıştır. Klasik eğitim araç gereçleri dersleri etkili kılmıştır. Fakat gelişen yaşantımızda bireylerin ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı anda birçok öğrenenin etkili bir şekilde öğrenebileceği, eğitimde zaman ve mekân sorununu ortadan kaldıracak yenilikler gerekmektedir. Bu yüzden eğitim alanında da teknolojik gelişmelerden faydalanılmaktadır. Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bu bakımdan teknolojiyi eğitime entegre etmek için çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmaların başında Fatih Projesi ve Eğitim Bilişim Ağı (EBA) gelmektedir. Bu çalışmanın amacı kullanılan eğitim portalleri ve teknolojik araçların, EBA ve Fatih Projesi örneklerinde olduğu gibi, Anadolu Liselerinde Almanca öğretimine ne derece katkı sağladığını, öğrencilere öğrenmeyi kolaylaştırıcı etki bakımından ne kadar verim sağladığını, öğretim sürecinde ne kadar etkili kullanıldığını ve kullanım amacına ne kadar uygun olduğunun araştırılmasıdır. Bu çalışmayla EBA ve Fatih Projesini etkili kullanarak Almanca öğretimini sağlamak hedeflenmektedir. Ayrıca kullanılan bu materyallerin eksik kalan yönlerinin olup olmadığı, Almanca öğretimi konusundaki yeterliliği, eğitimi geliştirici yönde sağladığı avantajlarını keşfetmek hedeflenmektedir.

1.2 Araştırmanın Önemi

Teknolojinin gelişimiyle teknolojik araçlar ve çeşitli eğitim portalleri eğitim öğretim ortamlarında yer almıştır. Özellikle Fen Bilimleri alanında yoğun ve etkin bir şekilde kullanılan teknoloji araçları günümüzde eğitimin her alanına taşınmaktadır. Bu çalışmada Almanca öğretiminin salt dil bilgisi öğretiminden çıkıp öğrencilere iletişimsel becerilerin yanında kültürel bilgiler de kazandırması amacıyla teknolojinin ve eğitim portallerinin Almanca öğretime katkısı ile ilgili mevcut anlayışımızı geliştirmek hedeflenmiştir. Ayrıca uygulamada oluşabilecek aksaklıkları tespit edip bunlara çözüm önerisi sunmak amaçlanmaktadır. Fatih Projesi ve Eğitim Bilişim Ağı aracılığıyla Almanca öğretiminin etkileri ya da sınırlılıkları üzerine herhangi bir çalışma yapılmamış olması nedeniyle araştırma önemlidir.

1.3 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2018-2019 eğitim öğretim yılında Samsun ili Havza ilçesinde MEB'e bağlı Anadolu Lisesinden 9.sınıflardan toplam 24 öğrenci ile,
2. Öğrencilerin Fatih Projesi kapsamındaki etkileşimli tahtanın ve EBA'nın kullanılarak Almanca öğrenmeleri üzerindeki etkisini ortaya çıkarıcı 3 test ve 1 son testten oluşan uygulamaya verilen yanıtlar ile,
3. Araştırmanın yöntemi bakımından ise uygulama quizleri ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

II. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Eğitim Teknolojisi

Eğitim teknolojisi kavramı 1960'lı yıllarda ortaya çıkan bir olgudur. İnsan yaşamını biçimlendiren en önemli öğelerden biri eğitimidir. Bir toplumun gelişmesi için eğitimin yapılması, bilimselleşmesi ve etkili bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Bu yüzden eğitim teknolojisi ülkemizde ve dünyada eğitim sistemleri içinde önemli bir yer tutmaktadır. Eğitim sürecini şekillendirirken geçmişten günümüze tüm ülkelerde eğitim teknolojisi hem eğitim bilimlerinin gelişim düzeylerine hem de gelişen teknolojiye bağlı olarak eğitim hizmetlerinin kalitesini arttırmak için sürekli kendini yenilemekte ve geliştirmektedir (Kelesbayev, 2014; Şimşek A. ve diğerleri, 2008).

Teknoloji ve eğitim toplumların gelişmesi için en önemli iki etkidir. Globalleşen dünyada teknolojinin gelişimi hayatımızın sosyal, kültürel, ekonomik, bilim gibi her alanında etkisini göstermektedir. Toplumların çağa ayak uydurmaları ve gelişimleri açısından teknoloji hayatın vazgeçilmez bir bölümünü oluşturmaktadır (Şenel ve Gençoğlu, 2003). Ama bir toplumun gelişmesi için sadece teknoloji yeterli olmamaktadır. Gelişen teknolojiyi kullanabilecek bilgiye sahip olma ve bu teknolojik ortama uyum sağlama yetilerini kazandırmak bakımından teknoloji ve eğitim arasında çok yönlü ilişki söz konusudur.

Teknoloji toplumlarda kendini geliştiren, bilgiyi araştıran, sorgulayan, keşfeden, yaratıcılığını kullanan, problem çözebilen, modern insan figürüne daha çok ve çeşitli bilgiye daha kolay ve her yerde ulaşma fırsatı sunar (Balay, 2004). Bu nedenle geleneksel eğitim yöntemleri bir kenara bırakılarak eğitimde çağdaşlaşmaya ve yenilikleri takip etmeye yönelik çeşitli adımlar atılmıştır. Eğitimde teknolojinin sağladığı yeni fırsatlardan yararlanmak amacıyla teknoloji, eğitim ve öğretim alanında da önemli bir yer tutmaktadır. Eğitim uygulamalarını etkili ve verimli duruma getirmek eğitim teknolojisi sayesinde mümkün olmaktadır. Eğitim Teknolojisi bireyin öğrenmesinin tüm yönlerini ele alan problemleri sistematik olarak analiz etmek, bu problemlere çözümler getirmek üzere ilgili tüm öğeleri (insan, bilgi, yöntem, teknik,

araç gereç vb.) işe koşarak uygun tasarımlar geliştiren, uygulayan, değerlendiren ve yöneten karmaşık bir süreçtir (Yalın, 2002).

Bir yandan eğitim teknolojileri sayesinde geniş kitlelere etkili ve kaliteli eğitim vermek mümkün olurken diğer yandan bilgiye daha hızlı ulaşmak ve bilgi aktarımını kolaylaştırmak teknolojinin eğitimdeki önemli işlevlerinden biridir. Kaliteli, etkili ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleşebilmesi gibi teknoloji eğitime bir takım kolaylıklar sağlamaktadır.

Bilim ve teknoloji alanlarında yaşanan gelişmeler eğitimde yeni düzenlemeler yaşanması gereksinimini ortaya çıkarmıştır. Günümüzde eğitim sistemi içinde bilimsellik, işlevsellik, etkililik ve verimlilik özelliklerinin geliştirilmesi önemli bir husustur. Bunun için geliştirilecek düzenlemelerde öğreneni öğrenme sürecine dâhil edecek, öğrenme etkinliğinde farklı öğrenme stillerine hitap ederek bireysel öğrenmeye, öğrenilen konuyu destekleyecek, tekrarlama ve pekiştirme fırsatı sunacak bir sisteme ihtiyaç duyulmaktadır. Aynı şekilde öğretene öğrenme ortamında daha etkin kılarak öğretimi düzenleyen ve yöneten bir uzman durumuna getirecek yeni yapılanmaya gerek vardır (Özden, 2002).

Türkiye’de son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığınca eğitimde yenilikler arama yoluna gidilmiş ve eğitimin içine teknolojiyi entegre etme adına bir takım çalışmalar yapılmaktadır (Sağlam, Özudoğru ve Çıray, 2011). Bunlar Fatih Projesi kapsamında okullara etkileşimli tahta sistemi alt yapılarının kurulumu ve eğitim portalı olan Eğitim Bilişim Ağı’nın sunulmasıdır. Bu çalışmada bu sistemlerin etkililiği ve sınırlılıkları incelenip teknolojinin eğitime yansımaları ve katkıları değerlendirilecektir.

2.1.1 Eğitim Teknolojisi Kavramı

Eğitim ve teknoloji günümüzde hayatımızın önemli bir bölümünü oluşturan iki temel kavramdır. Eğitim teknolojisi kavramını tanımlamadan önce eğitim ve teknoloji kelimeleri üzerinde durmakta yarar var.

Eğitim, insanın doğuştan sahip olduğu örtük güç ve kabiliyetlerinin ortaya çıkması ve aynı zamanda yaşamı boyunca insanın kendisini geliştirme süreci olarak tanımlanabilir. Eğitim bireyde kendi yaşantısı yoluyla istendik davranış değişikliği oluşturma sürecidir.

Eğitim, yeni nesillerin, toplum yaşayışlarında yer edinebilmeleri için hazırlanırken, gerekli bilgi, yeti ve anlayışları kazanmalarında ve kişiliklerini geliştirmede yardım etme aracıdır (Özdemir, 2006).

Teknoloji, sanayi, sanat gibi alanlarda bilgiyi etkili kılma, geliştirme, yönetme, işleme ve araştırma gibi amaçlarla oluşturulan araç gereç, aygıt, yöntem ve tekniklerin tümünü kapsayan uygulama bilgisidir. Teknolojideki gelişmeler insanların ihtiyaçlarından doğmuştur. Teknoloji, insanların yaşamını kolaylaştırarak geliştirecek bilgiyi üretme ve uygulama yöntemidir (Günay, 2017).

Eğitim tanımlamalarına göre eğitimin amacı kişinin bilgiyle geliştirilmesi ve zihinsel gelişim sürecinin etkili bir şekilde oluşturulmasıdır. Bu sebeple eğitim öğretim ortamının kalıcı öğrenmeyi sağlaması için etkili planlanması ve tasarlanması gerekmektedir. Tanımlardaki gibi eğitim sadece istedik davranış değiştirme süreci değil, aynı zamanda bilgilerin geliştirilmesi ve geliştirilen bilgilerin kullanılması için çeşitli düzenlemelerin oluşturulmasıdır. Öğrenme ortamının öğrenenin cinsiyet, ilgi, yetenek, yaşadığı çevre, yaş, öğrenme stili gibi özellikleri göz önüne alınarak hazırlanması eğitimi etkili ve verimli kılacaktır (Demirbolat, 2018). Eğitim ortamının öğrenme sürecinde çeşitlendirilmesi ve zenginleştirilmesi bireysel öğrenme anlamında eğitimi etkin kılacaktır. Bu çeşitlilik ancak eğitim öğretim sürecine eğitim teknolojisinin entegre edilmesiyle sağlanacaktır.

21.yy'ın en belirgin özelliği bilim ve teknolojidir ve bu iki kavram ağdaş toplum kültürünün ayrılmaz ögesidir (İnam, 2004). Buna göre teknoloji, teknolojik ortamda bulunan şahıslarda bulunması gerekli genel yetileri kazandırma, o ortamın gerektirdiği özelliklere sahip insan gücünü yetiştirme ve teknolojik fırsatlardan yararlanma olmak üzere eğitimi üç açıdan etkilemektedir.

Teknoloji ve eğitimin bir araya gelmesiyle yeni bir disiplin olan eğitim teknolojisi kavramı oluşmuştur. Eğitim ve teknoloji ayrı iki kavram olmasına rağmen temel amaçları insanın gelişimine katkı sağlamaktır. Eğitim teknolojisi öğrenmenin daha etkili olmasını sağlamaktadır. Aynı şekilde teknolojinin geliştirilmesi için de eğitime ihtiyaç vardır. Bu yüzden bu iki kavram birbirini tamamlayıcı görev üstlenmektedirler.

Eğitim Teknolojisi genel anlamda eğitime, özel olarak ise öğrenmeye hâkim olabilmek için gerekli bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim aşamalarının işlevsel bir şekilde yapılandırılmasıdır (Alkan, 1998).

Eğitim teknolojisi, öğrenme öğretme ortamlarını etkin bir biçimde tasarlayan, öğretme ve öğrenmede oluşabilen problemleri çözen, ürünün kalitesini ve kalıcılığını artıran akademik bir sistemdir (İşman, 2005). Basit tanımıyla eğitim öğretim ortamında eğitimi etkili kılmak adına öğrenme sürecinde kullanılan hem projeksiyon gibi elektronik hem de kağıt gibi elektronik olmayan tüm araç gereçler eğitim teknolojisi olarak tanımlanabilir.

Yukarıdaki tanımdan da anlaşılacağı üzere eğitim teknolojisi eğitimin işlevsellik yönünü temsil etmektedir. Öğrencilerin günlük hayatlarında kullandıkları araç gereçleri eğitimde kullanmaları sayesinde öğrenciler oto kontrollerini sağlayıp bu araçları nasıl etkili kullanabileceklerini keşfetmiş olurlar (Kennedy, Judd, Churchward, Gray ve Krause, 2008). Öğrenmenin etkili planlanması ve yürütülmesinde önemli bir görev üstlenmektedir. Eğitim teknolojisinin kullanıldığı öğrenme ortamlarında derse canlılık gelir ve öğrenen verimli, kalıcı ve eğlenceli bir öğrenme ortamına sahip olur. Bireysel öğrenmeler gerçekleştirilmesine ve öğrenme ortamını tekdüzelikten kurtarmaya yardımcı olur. Zengin yaşantı ortamı sağlar. Aynı zamanda öğrenme ortamı sınırları aşılar. Öğrenen sadece sınıf ortamında değil evde, taşıtta, sokakta kısacası her yerde yeni şeyler öğrenebilir ve öğrendiklerini tekrar edip pekiştirebilir. Kullanılan eğitim teknolojisi sayesinde ulaşmanın zor olduğu bilgilere daha çabuk ve hızlı ulaşabilir. Birinci kaynaktan bilgi edinmeyi sağlar. Karasar'a (2004) göre eğitim teknolojisi öğrenenin yaşadığı çevrenin dışına çıkarak yeni şeyler öğrenmesini kolaylaştırır ve yaratıcılık gücünü geliştirmesini sağlar.

Eğitim teknolojileri eğitim hizmetlerini ekonomikleştirir ve uzman personelden yararlanma olanağı sağlar. Eğitim programlarına mobilizasyon, esneklik, farklılık ve standartlaşma getirir. Eğitim hizmetlerinin idari, maddi gibi her açıdan geliştirilmesi, uygulamalarda bilimsel araştırma sonuçlarının dikkate alınması, araştırma alt yapısının oluşturulması ve çeşitli projelere yer verilmesi konusunda eğitim teknolojisi etkili olmaktadır. Eğitimde devamlılığı sağlamak ve eğitim kuramlarını uygulamaya koymak da eğitim teknolojisinin görevlerinden biridir (Alpar, Batdal ve Avcı, 2007).

Eğitim teknolojilerinden verim sağlanmak isteniyorsa kullanılacak eğitim teknolojisinin eğitimin genel ve özel amaçlarına, aynı zamanda hedef kitlenin seviyesine uygun olmasına dikkat edilmelidir. Öğrenme ortamının fiziki koşulları göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca kullanılacak araç-gereçlerin gelişmeye açık ve kolaylıkla bulunabilecek olması önemlidir. Bu kriterler değerlendirilmeden öğrenme ortamı hazırlanırsa öğrenme ortamında çeşitli sorunlar ortaya çıkabilir.

Seferoğlu'nun (2006) da belirttiği gibi eğitim teknolojisinin inceleme alanı, eğitim felsefeleri tarafından belirlenen eğitim amaçları ve değerleriyle, eğitimin bilimsel temellerinin ne olduğu, bunların eğitim hizmetlerini yerine getirmede işlevinin ne kadar etkili olduğu gibi hususlardır. Buna göre öğrenme süreçlerinin nasıl etkili olacağı, işlevlerinin neler olacağı ve bunların nasıl gerçekleştirileceği, öğrenenin farklı açılardan durumunun belirlenmesi; öğretmen, metotlar, ölçme değerlendirme, araç ve teknikler gibi faktörlerin çeşitli açılardan nasıl yapılandırılması gerektiğinin tespit edilmesidir. Görüldüğu gibi eğitim teknolojisi eğitimin tüm problemleriyle ilgilenmektedir. Öğrenme sürecinin tasarlanması, kullanılan araç gereç, yöntem ve tekniklerin etkili ve verimli olmasında bilimsel, akılcı, düzenli ve sistematik bir yaklaşım sergilemektedir. Böylece eğitim teknolojisi, eğitim öğretim sürecine yönetim, denetim, değerlendirme ve uygulama açısından yarar sağlamaktadır.

2.1.2 Eğitim Teknolojisinin Kapsamı

Eğitim teknolojisi, eğitim sürecinde eğitim durumlarını belirleyip yaşantıları kazandırmayla ilgili olarak eğitim ortamını düzenleme ve ayarlamayı kapsamaktadır. Eğitim yaşantıları, dersin içeriği, hedefi, değerlendirme, öğrenme ortamı, kullanılan yöntem ve teknikler, öğrenen ve öğreten gibi tüm eğitim sürecine giren her öge eğitim teknolojisinin kapsamı içine dâhildir. Çünkü tüm bu ögeler birbiriyle ilişkilidir ve bu yüzden kullanılacak eğitim teknolojileri bu bakımdan iyi planlanmalıdır. Bir yerde çıkan aksaklık diğer tüm ögeleri de etkileyebilmektedir.

Eğitim teknolojisi dayandığı temel ilkeler yönünden kuramsal bilgileri ve bilimsel ilkeleri sosyal çevrede ortaya çıkan eğitim sorunlarına uygulamayı, uygulama süreçleri düzenlemeyi ve bunları gerektiğinde tekrarlamayı, eğitim sorunlarını rasyonel ve bilimsel araştırma konusu yapmayı, eğitim kuramlarını eğitimin her alanında ve bir bütünlük içinde uygulamaya aktarmayı, öğretim programları içeriğinde devamlılık

sağlamayı, öğretmenin ve diğer eğitim personelinin etkililiğini artırmayı, öğrenme-öğretme süreçlerini öğrenci yeteneklerine uyarlamayı ve eğitim yaşantılarının meydana geldiği çevreyi başarılı biçimde kontrol etmeyi kapsamaktadır (Alkan, 1998).

11. Milli Eğitim Şurasına göre eğitim teknolojisi aşağıdaki temaları içermelidir: İlgili temalar Okan' dan (1983) aynen aktarılmıştır.

- “- Öğrenme, eğitim ve program geliştirme arasındaki ilişkiler
- Program geliştirmeyele eğitim teknolojisi arasındaki ilişkiler
- Eğitim Teknolojisinin kısa tarihsel gelişimi ve kapsam yönünden geçirdiği değişiklikler
- Eğitim teknolojisi ve iletişim
- İletişim, öğrenme ve kavramların oluşumu
- Eğitim teknolojisi yönünden öğretmenin görevleri
- Eğitim araç ve yöntemlerinin sınıflandırılması
- Eğitim araç ve yöntemlerinin yapısal ve eğitimsel özellikleri
- Eğitim araç ve yöntemlerinin kaynakları ve sağlanması
- Eğitim araçlarının konuya ve düzeye göre değerlendirilip seçilmesi
- Eğitim araçlarının korunması, bakımı ve depolanmasıyla ilgili genel ilkeler
- Eğitim araçlarının öğretim düzeyine ve konu alanına uygun olarak kullanılması” (s. 11).

2.1.3 Eğitim Teknolojisinin İlkeleri

Eğitim teknolojisi kuramlara dayalı olup uygulamaya yönelik bir disiplindir. Eğitim teknolojisi, eğitim sürecindeki tüm ögeler arasında ilişki kurma, etkili bir öğrenme sağlama ve çevresel etmenleri düzenleyerek kontrol etmek için belirli ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler Koşar, Avcı ve Yüksel'e (2001) göre aynen aşağıda aktarılmıştır:

“1. İlke – Amaç: Eğitimde tam öğrenmeyi gerçekleştirmek ve süreçteki öğrencilerin tümünün istenen amaca ulaşması esastır.

2. İlke – İşlev: Kurumsal bilgileri ve bilimsel ilkeleri sosyal çevrede ortaya çıkan eğitim sorunlarının çözümüne etkili biçimde uygulamak; uygulama süreçleri geliştirmek ve bunları gerektiğinde tekrarlamak eğitim teknolojisinde temel işlev olarak esas alınmalıdır.

3. İlke – Konu ve Yöntem: Eğitim sorunlarını akılcı ve bilimsel bir araştırma konusu yapmak eğitim teknolojisinde temel konu ve yöntem olarak esas alınmalıdır.

4. İlke – İçerik: Eğitim kurumlarını, eğitimin her alanında bir bütünlük içinde uygulamaya dönüştürmek esastır.

5. İlke – Program: Eğitimde öğretim programları içeriğinde devamlılık sağlamak esas alınmalıdır.

6. İlke – Personel: Öğretmen ve diğer eğitim personelinin etkinliğini artırmak eğitim uygulamalarında esas alınmalıdır.

7. İlke – Süreç: Öğrenme ve öğretme süreçlerini öğrenci farklılıkları ve yeteneklerine uyarlamak esastır.

8. İlke – Çevre: Eğitim yaşantılarının meydana geldiği çevreyi başarılı biçimde kontrol etmek eğitim teknolojisinin ana hedefi olmalıdır.

9. İlke – Başarı: Eğitimde öğrenci başarısızlık nedenlerini belirlemek üzere öğrenme öğretme sistemini analiz etmek ve başarıyı artıracak yeni düzenlemeler geliştirmek esas olmalıdır.

10. İlke – Değerlendirme: Eğitimde istenen amaca erişme durumunu ölçebilecek ileri düzeyde duyarlı ve objektif bir ortam geliştirme değerlendirme süreçlerinde temel amaç olmalıdır (s.7)”.

2.1.4 Eğitim Teknolojisinin Gelişimi

Eğitim teknolojisinin gelişimi geçmişten günümüze uzun bir süreci kapsamaktadır. Teknolojideki gelişmeleri yakinen takip edip sürekli kendini yenilemekte ve geliştirmektedir. Dünyada ve Türkiye’de eğitimi sürekli daha ileri taşımak için düzenlemeler yapılmaktadır ve bu durum eğitim teknolojisinin önemini arttırmaktadır.

Dünyada eğitim teknolojisi alanındaki gelişmeler yüz binlerce yıl kadar geriye gitmektedir. İşman’a (2011) göre mağara duvarlarına çizilen resimler eğitimde ilk kullanılan teknolojidir. M.Ö 4000 yıl kadar önce yazının bulunması, eğitimi ileriye taşıyan ve gelecek kuşaklara bilgiyi aktarabilecek en önemli gelişmedir. Yazının icadıyla ilk eğitim teknolojisi materyali olarak kabul edilen kitap ortaya çıktı. Kitapların daha fazla kitleye ulaşması ve bilginin yaygınlaştırılması için çoğaltılması isteği on beşinci yüzyılda teknolojik anlamda ilk matbaanın ortaya çıkmasını sağladı ve bu sayede eğitim öğretim faaliyetleri hız kazanıp okullar kurulmaya başlandı (Alpar ve diğerleri, 2007). Böylece eğitim teknolojisi disiplininin gereği olan planlı ve programlı eğitim sürecine geçilmiş oldu. Teknolojideki her yenilik eğitim öğretimi de şekillendirip eğitimi sürekli daha ileriye taşımıştır. Teknolojideki yenilikler sayesinde de matbaalar gelişti ve matbaaların geliştirilmesiyle ders kitapları sadece yazılı değil, aynı zamanda resimli ve renkli olarak da hazırlanmaya başladı. İşman’a (2011) göre eğitim teknolojisinin tarihsel gelişimi beş gelişim dönemine ayrılmıştır ve bu dönemler aşağıda açıklanmıştır.

Milattan sonra üçüncü yüzyılda bilim alanındaki gelişmeler dini etkiler nedeniyle duraksamaya uğramıştır. Avrupa’da Hristiyanlığın etkisiyle bazı din adamları bilimsel gelişmelere engel olmuşlardır. Batı’ da böyle bir durum yaşanırken yedinci yüzyıldan itibaren Doğu’da İslamiyet yayılmaya başlamıştır ve bilim adamları çeşitli bilimsel çalışmalar yapmışlardır. Reform ve Rönesans hareketleri sayesinde Avrupa’da tekrar bilimsel çalışmalara yön verilmiş, bilimsel çalışmalar da teknolojiye ve eğitime yön vermiştir.

Comenius ve Plato gibi birçok bilim adamı çeşitli kuramlar ortaya koymuştur ve bu kuramlar sayesinde öğrenme-öğretme ve eğitim teknolojileri kuramları oluşturulmuştur. Kuramcı Sophist; düz anlatım, grupla çalışma ve teknolojinin eğitimin her alanında etkili olacağını savunan kuram öne sürmüştü, fakat Plato eğitimde

teknolojiye yer verilmemesini savunmuştur. Bunlar ve daha birçok kuramcı sayesinde eğitim teknolojisi disiplinine yönelik kuramlarla eğitimin gelişmesine katkı sağlanmıştır.

Kuramsal gelişmelerin yaşandığı bu tarihi süreç eğitim teknolojisi anlamında “birinci dönemi” oluşturmaktadır. Comenius bilim adamlarının düşüncelerinden etkilenecek öğretim yöntemi geliştirmiştir. Bu yöntemde eğitimde araç gereç kullanımının konuyla ilgili olması gerektiğine değinerek, geliştirdiği yöntemde eğitim teknolojilerine yer verdiği görülmektedir. Johann Heinrich Pestalozzi, Friedrich Wilhelm Froebel gibi bilim adamları öğretim sürecinde çeşitli materyallerin kullanılması gerektiğini vurgular. Birinci dönemde geliştirilen düşünceler daha çok kuramsal boyutta olup teknolojik donanım ve uygulama konusuna girmemiştir. Fakat bu kuramlar ileriki dönemde yapılacak olan çağdaş eğitim teknolojisi çalışmalarını aydınlatmış ve bu çalışmalara yön vermiştir.

Hem kuramsal gelişmeleri takip eden hem de donanımsal boyutu inceleyen süreç eğitim teknolojisi anlamında “ikinci dönemi” oluşturmaktadır. İşitsel ve görsel araçların icat edilmesiyle radyo, televizyon gibi araçlar eğitim öğretim sürecine dâhil olmuştur. Elektriğin bulunması bu dönemde eğitim teknolojisi anlamında önemli gelişmeler sağlamıştır. Telgraf, telefon, radyo, teyp, televizyon, bilgisayar, uydu, hesap makinası gibi buluşlar eğitim teknolojisini kuramsal ve donanımsal anlamda etkilemiştir. Bu araç gereçler eğitim öğretim ortamında etkin bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Bilginin gelişimi ve geniş kitlelere dağılımı bu sayede daha kolay olmuştur.

On dokuzuncu yüzyılda Avrupa ve Amerika’da okullarla iş birliği yapılarak eğitime katkı sağlaması için doğa, tarih, kültür, ulus, hayvanlar gibi kavramların resimlerine ve videolarına sahip olan müzeler eğitim teknolojisi aracı olarak kullanılmıştır ve öğrenciler tarafından ziyaret edilmiştir. Bu dönem Osmanlı Devleti’nin yıkılışına denk geldiği için Türkiye’de herhangi bir müze çalışması yapılmamıştır. Okullarda özellikle matematik, fizik, kimya gibi sayısal derslerde eğitim teknolojisinin kullanımına ağırlık verilmiştir. Fakat Akyüz’ ün (1982) de belirttiği gibi Cumhuriyet Dönemi’nde eğitim teknolojileri alanındaki çalışmalar tekrar hız kazanmış ve gelişmeler takip edilmiştir. Bu dönemde öğrenme ve öğretme ortamlarının etkili olup deneyimler kazandırması için tasarlanması gerektiği görüşüyle John Dewey etkili olmuştur. Bunun yanında

eğitim teknolojisi içinde ğretim ortamları tasarımı önem kazanmaya başlamıştır. Bu anlamda Edward Thorndike ğretim teknolojilerini geliştirmeye çalışmıştır.

Karademirci'ye (2010) göre 1920'li yıllarda hedef ve davranış kavramları eğitim teknolojisi disiplininde yer almıştır. Bu konuda Franklin Bobbit'in çalışmaları önemlidir. Böylece 1930'lu yıllardan itibaren eğitim teknolojileri davranışsal hedefleri kapsamaya başlamıştır. Ralp W. Taylor sayesinde eğitimde program geliştirme ve ğretim teknolojileri belli bir plan çerçevesinde düzenlenmiştir.

1940'lı yıllarda II. Dünya Savaşı nedeniyle ğretim teknolojisi, araştırma ve geliştirme alanında önemli çalışmalar yapılmıştır. Amerikan Ordusu askerlerine hızlı ve etkili eğitim vermek için ses kasetleri, resimler ve tepegöz gibi araç gereçleri kullanmıştır. 1950'li yıllarda davranışi yaklaşım daha çok kullanılmıştır. Rusya ve Amerika arasındaki teknolojik anlamdaki rekabet eğitim ğretim araç gereçlerini de olumlu yönde etkilemiştir. Skinner'in uyarı-tepki çalışmaları sayesinde ğretim ortamlarında yapılan her çalışma kontrol edilmiştir (akmak ve diğerleri, 2015). Böylece eğitim teknolojilerinde programlı ğretim faaliyetleri başlamıştır. Çeşitli bilim adamları bu konuda çalışmalar yapmış ve çalışmaların sonucu ğretim teknolojilerinin öğrenmeyi kolaylaştırdığını ortaya çıkarmıştır. 1951 yılında Western Reserve Academy niversitesi televizyondan ders sunumları vermeye başlamıştır.

1960'lı yıllarda eğitim teknolojisinde ğretim sistemlerinin gelişimi önem kazanmaya başlamış ve bu anlamda özellikle Glaser' in çalışmaları önemli olmuştur (İşman, 2011). Öğrenmenin artması için eğitim teknolojisinin faydasına dikkat çeken Glaser eğitim teknolojisinin eğitim psikolojisiyle ilişkisi üstünde durmuştur. 1930-1960 yılları arasında projektörler, kasetalarlar, televizyon ve radyo gibi eğitim teknolojilerinde yenilikler yapılmıştır. Eğitim teknolojisinin donatım boyutundaki gelişmeler kuramsal boyutu da etkilemiştir. Bu etki daha çok ğretmen ve ğrenci rolleri üzerinde görülmektedir. Bu dönemde Göktaş, Gedik, Kocaman-Karoğlu ve ağıltay'a (2009) göre Türk Eğitim sisteminde Sıbyan Mektepleri Talimatnamesi'nde tahtanın ayetlerin yazımı için kullanılacağı, divit ve kamyı kalemlerin yazıcı araç olarak kullanılması ve bunların nasıl hazırlanıp kullanılacağına dair açıklamalar bulunmaktadır.

Öğretim tasarımı modeli 1970’li yıllarda öğretim ihtiyaçlarını belirleyerek eğitim teknolojilerinde köklü değişimlerin yaşanmasını sağlamıştır. Bu yıllarda uzaktan eğitim çalışmaları tasarlanmış olup Türkiye, Amerika, Avrupa gibi birçok yerde uzaktan eğitim veren okullar kurulmuştur. Böylece birçok insan eğitim almış ve eğitimde fırsat eşitliği sağlamak anlamında en önemli adımlardan biri atılmıştır. Bu yıllarda Türkiye’de okullar bilgisayarları daha çok idari amaçlı olarak kullanmıştır.

1980’li yıllarda mikro bilgisayarlar ve kişisel bilgisayarların tasarlanması ve bunların taşınabilirliği açısından hem küçük hem de kullanışlı olması bireylerin bilgiye ulaşma ve öğrenme hızlarını artırmıştır. Bu yıllarda bilişsel yaklaşım ortaya çıkmış ve bilginin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe aktarımını sağlayacak eğitim teknolojileri araştırılmaya başlanmıştır. Aynı zamanda tekrar etmenin bilginin kalıcılığı açısından önemli olması nedeniyle öğrencilerin tekrar yapabilecekleri öğretim teknolojilerine önem verilmiştir. Çünkü işitsel ve görsel araç gereçler bilginin edinilmesini ve kalıcılığını sağlamaktadır.

Bilgisayarın eğitimde aktif kullanıldığı bu “üçüncü dönem” internetin de geliştiği 1990’lı yıllardır. Bu yıllarda bilgi erişimi ve paylaşımını sağlayan bilgi iletişim ağları kurulmaya başlanmıştır. Eğitimde sanal kaynaklar bireylerin daha çok bilgiye daha hızlı, daha kısa sürede ve daha kolay bir şekilde ulaşmalarını sağlamıştır. Bilgisayarlar sayesinde çok karmaşık işlemler daha kolay halledilmiş ve bunun yanında multimedya sistemi ortaya çıkmıştır. Bu sistem sayesinde bilgisayar ve televizyonlar birleştirilebilmiştir. CD-ROM, VCD, DVD ve CD sistemleri de oluşturulmuştur. Bu sayede çeşitli derslerden sınıf ortamında ya da bireysel olarak kişinin izleyebileceği video ve animasyon içeren eğitici CD’ler hazırlanmış ve aynı şekilde öğrencilere de bu CD’ler aracılığıyla sunu ödevleri verilmeye başlanmıştır. Öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenmiş olup eğitim öğretim sürecinde aktif bir rol kazanmışlardır. Bu durum öğretim yöntem ve tekniklerinde yeni düzenlemelerin getirilmesini sağlamıştır. Böylece eğitim teknolojisi alanına araştırılacak, düzenlenecek ve tasarlanacak yeni konular girmiş olmaktadır. Bunlardan birisi Bilgisayar Destekli Eğitim, bir diğeri ise Bilgisayar Temelli Eğitim’dir. Ayrıca internetin gelişmesiyle dünyanın her yanından insanlar birbirleriyle sesli ve görüntülü olarak görüşme fırsatına sahip olmuşlardır. Böylece internet bilgiye ulaşma kolaylığı sağladığı için eğitim ortamında yerini

almıştır. Bu durum İnternet Temelli Eğitim ve İnternet Destekli Eğitim programları hazırlanmasında etken olmuştur.

Bulduğumuz çağda yani 21.yy'da eğitim öğretimin internet ortamında da yapılmasıyla otomatik sistem, siber yapı ve sanal yapı kavramları ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeler eğitim teknolojisi anlamında “dördüncü dönemi” ifade etmektedir. Otomatik yapı kendi sistemini başkasının yardımı ve denetimi olmaksızın tek başına işleyen sistemdir. Siber yapı ise sistemin kendi kendine dönüt verip hataları düzeltmesidir. Bu sistemler sayesinde öğrencinin ilgi, yetenek, öğrenme stili, seviye ve hedefine göre görsel, ses ve animasyon içeren araç gereçler tasarlanabilecektir. Sanal yapılar öğrencilere okul ortamı oluşturulabilmektedir. İnsanlar sanal yapılar sayesinde evlerinden ya da iş yerlerinden bireysel ya da grupta eğitim alabilmektedirler.

Eğitim teknolojisinde “beşinci dönem” olarak eğitim sisteminin kökten değişimi anlamına gelen gelecekte tasarlanacak eğitim sistemleri vurgulanmaktadır. İnternetin gelişmesiyle her gün yeni bilgi otomasyonları kurulup bunlar geliştirilmektedir. Bu dönem bilgiye her ülkeden insan aynı anda hızlı bir şekilde ulaşabilecek, öğretmenler sadece okulda değil her yerde internet sayesinde örneğin evinde de eğitim verebilecek, öğrenciler öğrenmelerini kendileri şekillendirebilecek ve kontrol edebilecek, yaşam boyu öğrenme imkânı sağlanacak, sınıf düzeyi ortadan kalkacak bireyler ihtiyaç duydukları, yetenek ve ilgileri doğrultusunda farklı sınıf ortamlarında bulunabilecek, eğitim ve öğretim kuramları yeniden şekillenecek ve öğrencinin merkezde bulunacağı kuramlar geliştirilecek, bireysel eğitimin önem kazanacağı sistemlerin ileride geliştirilmesini ifade etmektedir.

2.1.5 Eğitim Teknolojileri Materyalleri

Geçmişten günümüze eğitim teknolojilerinde önemli derecede değişimler meydana gelmiştir. Klasik eğitim teknolojileri çağa ayak uydurarak yerini modern eğitim teknolojilerine bırakmışlardır. Klasik eğitim teknolojileri modern eğitim teknolojilerinin temelini oluşturmuşlardır. Eğitim teknolojileri sürekli gelişme gösteren dinamik bir süreçtir (Şimşek, 2007).

Klasik eğitim teknolojileri elle yapılabilir ve öğretmen tarafından malzeme alınıp hazırlanabilecek özelliindedir. Modern eğitim teknolojilerine göre klasik eğitim teknolojileri maddi anlamda daha ekonomik, her zaman bulunabilir, kolay taşınabilir, kolay kullanılabilir, grupta çalışmalarda kullanılabilir, görsel olarak ve birden çok hedef davranışa göre hazırlanabilir (İşman, 2011).

Klasik eğitim teknolojilerinin en çok kullanılan materyali ders kitaplarıdır. Her öğrencinin ulaşabileceği ve bilgi sahibi olacağı etkili bir materyaldir. Bunun yanında klasik eğitim teknolojilerinden biri olan ve hala günümüzde de kullanılan karatahta etkili bir eğitim aracıdır. Hammaddesinin ucuz olması ve kolay bulunabilmesi yaygın kullanılmasının nedenidir. Tebeşirler de sunuyu renklendirmek için kara tahtalarda kullanılabilir bir araç olarak düşünülebilir.

Klasik eğitim teknolojilerinden bir diğeri beyaz tahtadır. Beyaz tahta metal, tahta ya da formikadır ve beyaz renkte olup yazı için keçeli kalemler kullanılır. Fakat tahtalar kullanırken öğretmen yazı büyüklüğüne ve yazının okunabilir olmasına dikkat etmelidir.

Türk eğitim sisteminde kullanımı pek yaygın olmasa da manyetik tahtalar da bulunmaktadır. Bu tahtaların üzerinde resim, yazı ve şekiller manyetik alanlar sayesinde gösterilebilir.

Başka bir çeşit tahta da kumaş kaplı tahtalardır ve bu tahtalara çeşitli görsel materyaller ve yazılar iğne ya da raptiyeler yardımıyla asılabilir. Kumaş kaplı tahtalar ders sunuları esnasında değil de ders dışı çeşitli bilgileri asarak kullanılmaktadır.

Klasik eğitim tahtalarından bir diğeri de döner levhalardır. Döner levhalar büyük bir not defterine benzemektedir. Daha önceden hazırlanan birden fazla karton sunular sarılır ve sunu esnasında kartonlar çevrilerek konu aktarılır.

Model ve numuneler de ders materyali olarak öğrencilerde kalıcı öğrenmeler sağlar. Sınıf ortamına rahatlıkla getirilirler ve böylece öğrenciler inceleme şansına sahip olurlar. Fakat model ve numuneler materyal olarak kullanılacaksa tek bir kavram öğretilmeli, gerçeğine uygun olmalı, önceden kullanılacak materyal kontrol edilmeli, bu materyal amacına uygun ve niçin kullanıldığı anlaşılabilir olmalıdır. Her öğrenci sınıfa getirilen materyali görmeli ve materyal öğrenci düzeyine uygun olmalıdır.

Resimler, posterler ve afişler de klasik ders materyallerindedir. Bu materyaller her düzeydeki ve yaştaki öğrenciler için kullanılabilir. Görsel zenginlik sunduğu ve gerçek bilgiyi yansıttıkları için derslerde materyal olarak rahatlıkla kullanılabilir. Fakat bu materyaller içeriğe ve öğrenci düzeyine uygun, yeterli büyüklükte, anlaşılabilir olmalıdır. Ayrıca bunlar karmaşık olmamalı, sade ve anlaşılır olmalıdır. Resimler, posterler ve afişler ekonomik bir materyal olması ve defalarca kullanılması nedeniyle de çok tercih edilen materyallerdir.

Okullar ve öğretmenler tarafından düzenlenen geziler klasik yöntemde ve günümüzde de kullanılan etkili bir yöntemdir. Öğrencilere yerinde gözlem ve birinci kaynaktan bilgi şansı verdiği için ve öğrenciler keşfederek öğrendikleri için motivasyonları artmakta, etkili, kalıcı ve verimli öğrenme ortamı sağlamaktadır. Gezi düzenlenirken konuya uygun olmalı, iyi planlanmalı ve öğrencilere öğrenme hedefi ile ilgili ön bilgiler verilmelidir.

Teknolojinin gelişmesiyle öğretim ortamında kullanılan ders materyallerinin kâğıt, kalem, kitap ve resimlerin yani görselliğin işitsel olarak desteklenmesiyle eğitim teknolojileri de geliştirilerek eğitim ortamında modern materyaller kullanılmaya başlanmıştır. Öğretmenler öğrencilere öğretim sürecinde modern eğitim teknolojilerini kullanarak etkili, kalıcı ve bireysel öğrenme fırsatı sunarlar. Böylece zamandan tasarruf edip öğrencilerin aktif olabileceği etkinlikler düzenleyebilirler. Modern eğitim teknolojileri kolay kullanılabilir, birçok duyu organına aynı anda hitap edebilir, birden çok hedef ve davranışı gerçekleştirebilir, iş birliği yaparak öğrenmeye imkân sağlar, bireysel öğrenmeyi destekler ve öğretim ortamını zenginleştirir (Şimşek, 2007).

Modern eğitim teknolojilerinden radyolar, ses kasetleri ve CD' ler sayesinde aynı anda birden fazla kişiye hitap edilebilir. Bu işitsel öğeler aracılığıyla çeşitli eğitici programlar öğrencilere dinlettirilebilir. Edebiyat dersleri için çeşitli şiirler ve yabancı dil dersleri için müzik ya da ana dilci konuşmacılardan programlar dinlettirilebilir. Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan kitapların bazılarında müfredata uygun ses CD'leri bulunmaktadır. Ayrıca bazı okullarda dil laboratuvarları bulunmaktadır. Müzik ya da sesler rahat ve canlı bir eğitim ortamı sunmakta ve dersi daha eğlenceli hale getirmektedir. Aynı şekilde müzikler ritmik olduğu için akılda daha kalıcı olur. Böylece öğrenmeler etkili ve uzun süreli olur. Bu materyaller öğrencileri derse motive eder ve işitsel öğrenme stiline sahip bireyler için verimli bir öğrenme sağlar.

Fotoğraf makineleriyle öğretmenler konuya özgü resimler çekip bunları sınıf ortamında sunabilir. Görsellik açısından öğrencilere zenginlik sunar. Sınıf ortamına getirilmesi zor konular için kolaylık sağlamaktadır. Örneğin gezi yapılması zor olan ve tüm öğrencilerin yerinde inceleme şansı olmadığı derslerde bilgiye ulaşımı sağlar. Mesela tarih dersinde bir savaşın geçtiği yerle ilgili resimler çekilebilir, aynı şekilde coğrafya dersinde bir bölgenin bitki örtüsünü anlatırken bunla ilgili resimler çekilebilir veya yabancı dil derslerinde hedef dil olan ülkenin kültürünü tanıtan fotoğraflar çekilebilir. Böylece derslerde verilen bilgiler görsel öğelerle desteklenmiş ve kalıcı öğrenmeler sağlanmış olur.

VCD ve DVD'ler de eğitim ortamında kullanılan teknolojik araçlardır. Hem görsel hem de işitsel oldukları için bu araçlar eğitimde etkili öğrenmeler sağlamaktadır. Öğrenciler kendi öğrenme stillerine göre öğrenmiş olurlar ve aynı öğrenme ortamında kısa sürede çok kişiye bilgi sağlanır. Ayrıca çoğaltılıp farklı sınıflarda ve ilerleyen eğitim öğretim yılı içerisinde de kullanma şansı olduğu için ekonomiktir.

Slayt Projektörleri ve slaytlar genel olarak göze hitap eden ders materyalleridir. Bu slaytlar sayesinde öğrenme ortamına canlılık gelir ve öğrenciler daha aktif olur. Bireysel ve grupla öğrenme imkânı sağlar. Birçok kez kullanılabilir.

Diğer bir modern eğitim teknolojisi ise tepegöz ve asetatlardır. Perde yardımıyla büyük gruplara ders sunusu gerçekleştirilebilir. Derse canlılık gelir ve öğrencilerin derse motive olmalarına yardımcı olur.

Modern eğitim teknolojilerinden biri akıllı tahta ya da etkileşimli tahta olarak da adlandırılan elektronik tahtalardır. Bu tahta sayesinde ders sunuları kolaylıkla görsel olarak verilebilir. Gösterilen resim, grafik, harita vb. görseller üzerine yazı yazılabilir ve çeşitli işaretlemeler yapılabilir. Konuyla ilgili videolar izlettirebilir, internet aracılığıyla konferanslar yapılabilir, çeşitli çizimler yapılabilir ve öğrenciler konuyla ilgili araştırmalar yapıp bilgi toplayabilir. Böylece öğrenciler bilgiye kısa sürede ve hızlıca ulaşabilirler (Şimşek, 2007).

Telefonlar da günümüzde hayatımızın her alanında önemli bir unsur haline gelmiştir. Telefonlar da bilgi alışverişinde etkili olarak kullanılabilmektedir (Çelik, 2017). Mesela yabancı dil dersleri için hedef dilde yurt dışından bireylerle iletişime geçilip öğrenilen dil geliştirilebilir. Yine internete bağlanılabildiği için öğrencilere bilgiye her

zaman her yerde ulaşma kolaylığı sağlamaktadır. Yine telefonlarla çeşitli programlar sayesinde öğretmen-öğrenci etkileşimi sağlanabilmektedir.

Bilgisayarlar eğitime önemli katkılar sağlamaktadır. Boyutları ve maliyetleri azalırken kapasiteleri artıyor, kullanımı daha da kolaylaşıyor ve bilgisayarlardan daha fazla eğitimsel uygulamalar bekleniyor (Locatis ve Atkinson, 1984). Bilgisayarlar da internet aracılığıyla ders ortamı sağlamaktadır. Özellikle kişisel bilgisayarlar her yere taşınabilmesi kolaylığını sunduğu için her yerde ve her zaman rahatlıkla kullanılabilir. Sınıf ortamında kaydedilen dersler bilgisayarlar sayesinde tekrar tekrar izlenebilir. Böylece hem konu pekiştirilir hem de öğrenme hızı göz önüne alınarak eksikler giderilebilir. Ders sunuları hazırlanabilir ve kolayca çoğaltılabilir.

İşman'a (2011) göre modern eğitim teknolojileri Türk Eğitim Sisteminde yaygın olarak kullanılmamaktadır. Bunu üç ana nedene bağlamıştır. Bunlardan birincisi ekonomik sorundur. Modern eğitim teknolojileri maliyetli olduğu için Milli Eğitime yeterli bütçe ayrılamamaktadır. İkinci neden yapılan birçok araştırmaya göre öğretmenlerimizin teknolojiyi kullanmak adına yeterli teknik bilgiye sahip olmamasıdır. Bunun için hizmet içi eğitimlere ihtiyaç duyulmaktadır. Üçüncü neden ise eğitim toplumunun teknolojiye uyum sağlayamamasıdır. Yapılan çalışmalara göre öğretmenlerin teknolojik materyalleri yaygın olarak kullanmadıklarını göstermektedir.

Öğretim materyallerindeki zenginlik, sorgulama, farklı dönüt yöntemleri ve öğretim stratejileri etkili öğretime katkıda bulunmaktadır (Borich, 2014). Bu yüzden eğitim teknolojileri kullanırken öğretmenin ön hazırlıklarını yapması, elektrik kesintisi gibi olası bir aksilik durumuna karşı tedbirli olması, içeriğe, hedefe, öğrenci düzeyine ve sınıfın fiziki durumuna dikkat ederek kullanacağı eğitim teknolojisi materyalini seçmeli ve dersi sunmalıdır. Klasik ve modern eğitim teknolojileri materyalleri öğretmenin yerine geçmemeli, öğretmen rehberliğinde öğrenmeyi destekleyici öğe olarak kullanılmalıdır ve öğretimin amacı haline gelmemelidir.

2.1.6 Eğitim Teknolojisinin Öğretime Katkıları

Eğitim teknolojilerinin eğitim sürecinde kullanmanın önemini bunların eğitim ortamına sağladığı yararlar göstermektedir. Genel anlamda eğitim sistemine özel anlamda öğrenen bireye sağladığı yarar şu şekilde ifade edilebilir:

- a. Serbesti: Eğitim teknolojisi sayesinde öğretmen ve öğrenci istediği zaman ve yerde eğitim yapabilmektedir. Öğretmeni ve öğrenciyi zaman ve mekân bağıllığından çıkararak serbestlik sağlamasıdır. Öğretmen ders materyallerini bilgisayar gibi iletişim araç gereçleri sayesinde öğrencilerine ulaştırabilmektedir. Öğrenciler istedikleri zaman ders materyallerine ulaşabilmekte ve çalışabilmektedir. Böylece yaşam boyu öğrenme ve eğitimde fırsat eşitliği sağlanabilecektir (Koşar ve diğerleri, 2001).
- b. Birinci Kaynaktan Bilgi: İletişim teknolojileri kullanarak birinci kaynaktan bilgi edinmek mümkündür. Örneğin, internet sayesinde konunun uzmanı olan kişi konferans sistemiyle derse bağlanabilir. Aynı zamanda sınıf ortamına getirilmesi zor ve maliyetli olan ya da öğrencilerin yerinde gözlem yapabileceği konularda eğitim teknolojileri fayda sağlamaktadır. Mesela Almanca dersinde bir restoran ortamı videosu izlettirebilir (Koşar ve diğerleri, 2001).
- c. Fırsat Eşitliği: Eğitim teknolojisi zaman ve mekân sınırlamasını ortadan kaldırır. Geliştirilen eğitim sistemleri ve paket programlar sayesinde her yerde istenildiği zaman kaliteli öğrenme gerçekleştirilir (Koşar ve diğerleri, 2001).
- d. Çeşitlilik ve Kalite: Sistem yaklaşımıyla geliştirilen eğitim teknolojisi araç ve gereçleri geleneksel öğretimin aksine öğrenme stillerine uygun olarak öğrenme sürecine çeşitlilik kazandırır. Böylece bireysel, kubaşık ve kitlesel öğrenmeye olanak verir. Bu açıdan kaliteli öğrenme ve aynı zamanda her istenildiğinde daha ekonomik şekilde kullanılma fırsatı sağlar (Koşar ve diğerleri, 2001).
- e. Yaratıcılık: Eğitim teknolojisi öğrenme ortamında öğrencilere zengin işitsel ve görsel materyaller sağladığı için öğrencilerin yaratıcılıkları ve hayal güçleri gelişir (Koşar ve diğerleri, 2001).
- f. Bireysel Öğretim: Öğretmenler eğitim teknolojileri sayesinde çeşitli materyaller kullanabilir ve öğrencilerin öğrenme özelliklerine göre eğitim öğretim sürecini bireysel öğrenmeye olanak sağlayacak şekilde zenginleştirebilir. Bu sayede öğrenciler öğrenme stillerine uygun olarak verimli bir şekilde öğrenme ortamına katılabilirler (Koşar ve diğerleri, 2001).
- g. Kopya Edilebilen Sistem: Araç gereçler sayesinde öğrenilen konular kaydedilebilir. Bu öğrenciler için konuları pekiştirmeleri ve eksik kalan yönlerini tamamlayıcı rol oynamaktadır. Öğretmenler için ise zamandan tasarruf sağlama ve farklı zamanlarda tekrar kullanılma açısından kolaylık sağlar (Alkan, 1998).

- h. Üretken Eğitim ve Öğrenme Hızı: Eğitim teknolojileriyle öğretim programları ve içerik geliştirilerek yenilenebilir. Kullanılan araç gereçler sayesinde işlenecek konu daha kısa sürede daha etkili bir şekilde verilebilir (Alkan, 1998).
- i. Yaşam Boyu Öğrenme: Eğitim teknolojilerinin en büyük katkısı öğrenmeyi bir zaman dilimine sıkıştırılmaz ve zaman periyodunu uzatır. İnsanların okul hayatı bitse bile eğitim süreçleri uzun yıllar devam edebilir (İşman, 2011).
- j. Gerçek Öğrenme Tecrübesi Sağlar: Öğrenciler eğitim teknolojileri sayesinde gerçek öğrenme deneyimi edinirler. Mesela, coğrafya dersinde volkanik dağlar konusu işlenecek olsun. Öğretmen volkanik dağlarla ilgili bir video izletebilir ve bu sayede öğrenciler daha etkili ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirebilir.
- k. Aktif Rol: Eğitim teknolojileri öğrencilerin derse daha fazla katılımını sağlar. Kullanılan araç gereçlerle öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenirler (İşman, 2011).
- l. Eleştirel Düşünmeyi Öğretme: Öğrenciler teknolojik araç gereçler sayesinde bir konuya farklı açılardan bakıp farklı görüşler ortaya koyabilirler. Böylece bir konuya eleştirel olarak yaklaşabilir ve eleştirel bakış açısı geliştirebilirler.
- m. Kubaşık Çalışma İmkânı: Öğrencilerin öğrenme ortamında özgüven gibi sosyal yeterlilik kazanabilmeleri için öğretmen ikişerli, üçerli ya da daha fazla gruplar oluşturarak öğrencilere çalışma fırsatı sunabilirler. Böylece öğrenciler sosyal çevre oluşturabilirler ve bir gruba ait olma hissini yaşayabilirler.
- n. Sınıf Ortamında İletişim Becerisi: Eğitim teknolojileri sayesinde sınıf içinde öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğretmen arasında bilgi alış veriş sırasında iletişim daha kolay sağlanabilmektedir. Bu sayede öğrenme ortamında duvarlar kaldırılıp öğrencinin kendini daha rahat ifade edebileceği ve kendini daha özgür hissedebileceği ortam sağlamak kolaylaşacaktır.
- o. Küresel Eğitim İmkânı: İnternet, bilgisayar ve akıllı telefon gibi teknolojik araçlar sayesinde küresel eğitim olanaklı hale gelmektedir. Mesela Almanca dersinde Türkiye’de bulunan bir öğrenci kolaylıkla Almanya’da bulunan bir okuldaki derse bağlanabilir ya da sosyal medyada Almanca bilen kişilerle iletişim kurabilir (Şahin, 2003).
- p. Motivasyonu Artırma: Eğitim teknolojileri dersi daha eğlenceli hale getirmektedir ve dolayısıyla öğrenciler öğrenmeye karşı güdülenmekte, böylece derse karşı dikkatleri ve ilgileri artmaktadır (Eğitim Teknolojisi, 2018).

- q. Problem Çözme Yetisi: Öğrencilere eğitim teknolojileri sayesinde çeşitli uygulamalar sunulabilir. Oyun gibi eğitsel programlamalar sayesinde öğrencilere bilgiye ulaşmaları için ipuçları verilir ve öğrenciler böylelikle problem çözme becerisi kazanabilirler.
- r. Gerçek Öğrenme Deneyimleri: Öğrenciler birincil kaynaktan bilgi edinebilirler. Örneğin coğrafya dersinde yurt dışındaki bir yerle ilgili bir konu işlenecekse sınıfa video getirilip öğrencilere izlettirebilir. Böylece etkili öğrenme gerçekleştirilir. Öğrenme ortamında yapılması zor ya da tehlikeli olan çeşitli deneyler simülasyonlar sayesinde öğrencilere aktarılabilir. Böylelikle güvenlik tedbirleri alınmış olur (İşman, 2011).

2.1.7 MEB’de Uygulanan Fatih Projesi

Fatih Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek için bilişim teknolojisi araçlarının eğitim öğretim sürecinde birden fazla duyu organına hitap edebilecek şekilde sınıf ortamında etkili kullanımı için, okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki tüm okulların dersliklerine projeksiyon cihazı, internet altyapısı, etkileşimli tahta, öğretmen ve öğrencilere tablet, okullara yazıcı ve fotokopi makinası sağlayarak eğitimi ve öğretimi iyileştirme adına yürütülen bir projedir.

Şekil 1. Fatih Projesi Logosu (Projesi, 2018)

Milli Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı işbirliğiyle 22 Kasım 2010’da başlayan, 2011 yılında uygulanma planları yapılan, 2012’de ise pilot uygulamaları başlayan Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

açılımıyla Fatih Projesi Ekici ve Yılmaz'a (2013) göre 5 temel bileşenden oluşmaktadır:

a. Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması: Okullardaki 620.000 dersliğin her birine bir adet dizüstü bilgisayar, projeksiyon cihazı ve her okula en az bir adet çok fonksiyonlu fotokopi makinesi, etkileşimli tahta, doküman kamera ve mikroskop kameranın olduğu bilişim teknolojisi sınıfı düzenlenecektir. Aynı zamanda her ilde 110 merkezde eğitim personeline bilişim teknolojilerini kullanabilecekleri gerekli yeterlilikleri kazandırmak için uzaktan hizmet içi eğitim merkezleri kurulacaktır.

b. Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi: Müfredata uygun ve derslerde yardımcı materyal olarak kullanılmak üzere her bir dersten konuları kapsayan elektronik içerikler sunulacaktır. E- İçerik'in konulara paralel olarak ses, video, animasyon, resim ve fotoğraf gibi çeşitli materyaller ile desteklenen öğrenme unsurlarından ve etkileşimli e-kitaplardan oluşması hedeflenmiştir. Hem öğretmenler hem de öğrenciler eş zamanlı ve eş zamansız olarak bu materyallere rahatlıkla ulaşabileceklerdir.

c. Öğretim Programlarında Etkili Bilişim Teknolojisi Kullanımı: Öğretim programlarının uygulanması sırasında bilişim teknolojilerinin etkili kullanılmasını sağlamak amacıyla öğretmen kılavuz kitaplarının bu donanım ve e-içeriklerin verimli bir şekilde kullanımını sağlamak amacıyla yenilenmesi planlanmıştır.

d. Öğretim Personelinin Hizmet İçi Eğitiminin Sağlanması: Fatih projesi kapsamında, bu teknolojik sınıf ve okul ortamına, aynı şekilde e-içerik ortamına uyum sağlayıp bunları öğrencilere verimli olma açısından etkili bir biçimde kullanmak amacıyla öğretim personeline gerekli yeti ve becerilerin kazandırılması ve geliştirilmesi için yüz yüze ya da uzaktan eğitim olmak üzere hizmet içi eğitim verilecektir.

e. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir Bilişim Teknolojisi Kullanımının Sağlanması: Eğitim ortamındaki her sınıfa internet erişimi için geniş bant kablolu bağlantı sağlanacaktır ve bunlar tehlike arz etmemesi adına kapalı olacak şekilde duvarlara montelenecektir. İnternetin bilinçli ve güvenilir şekilde kullanımını adına gerekli mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.

Fatih Projesinin birinci yılda ortaöğretim, ikinci yılda ilköğretim ikinci kademe ve üçüncü yılda ilköğretim birinci kademe ve okul öncesi kurumlara sunulmak üzere 3 yıl içinde tamamlanması planlanmıştır.

Projeyle bilgi toplumu olma, çağa uyum sağlayan, yenilikleri ve gelişen teknolojiyi takip eden, bilgiyi sorgulayan, analiz eden, üretici, genç bireylerin yetiştirilmesi, öğrenme sürecinde bireyselliğe, yaparak yaşayarak öğrenme, öğrenme ortamının zenginleştirilmesi, etkili ve kalıcı öğrenmenin sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda her okul için bir adet çok fonksiyonlu yazıcı, yüksek hızlı internet erişimi ve alt yapısı; her sınıf için etkileşimli tahta, kablolu ve kablosuz internet bağlantısı ve sınıf yönetimi (Dursun, Kırbaş ve Yüksel, 2015); her öğretmen için tablet, EBA Portal, EBA Market, e-posta hesabı, içerik geliştirme stüdyosu, bulut hesabı, öğrenim yönetim sistemi, ders notları paylaşımı (e-ders) ve her öğrenci için tablet, EBA Portal, EBA Market, e-posta hesabı, bulut hesabı, dijital kimlik, ödev paylaşımı, bireysel öğrenim materyalleri sunulmaktadır.

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Bilgi Toplumu Stratejisi'nde Bilişim Teknolojilerinin eğitim öğretim ortamında kullanımıyla ilgili olarak bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin ana amaçlarından birisi olması ve öğrencilerin, öğretmenlerin bilişim teknolojilerini etkili kullanımının sağlanması hedefi yer almaktadır. Bu bağlamda Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim veren tüm kurumlarda iletişim teknolojilerinin alt yapısının tamamlanması, öğrencilere bilişim teknolojilerini kullanım yeterliliğinin kazandırılması, bilgisayar ve teknoloji destekli öğretim programlarının geliştirilmesi Fatih Projesinin gerekçesidir.

Akgün, Yılmaz ve Seferoğlu'nun (2011) da belirttiği gibi Fatih Projesiyle aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesi beklenilmektedir:

- a) Yaşam boyu öğrenme yaklaşımı temel alınarak bireylerin e-öğrenme sayesinde kendilerini geliştirmeleri için uygun öğrenme ortamının sağlanması ve e-içeriğın geliştirilmesi,
- b) Ortaöğretimden mezun olan her bireyin temel bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanım yetisine sahip olması,
- c) İnternetin aktif kullanımı aracılığıyla her bireyin e-egitim hizmetlerinden yararlanması,

- d) Herkese bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme ve kullanma şansı sunarak fırsat eşitliğini sağlama,
- e) Toplumdaki her iki kişiden birinin internet kullanıcısı konumuna gelmesi,
- f) İnternet ortamının toplum açısından güvenli hale gelmesi,
- g) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bölgesel farklılıkları gidermek amacıyla bilişim teknolojilerinin kullanılmasını sağlamak.

Proje kapsamında başarı durumu 5 temel esasa dayandırılmıştır:

- a) Erişilebilirlik: Her yerde ve her zaman araçlardan ve zamandan bağımsız olarak hizmet vermek
- b) Verimlilik: Etkili, verimli ve hedefe odaklı çalışma ortamı ve gelişim alanı sağlamak
- c) Fırsat Eşitliği: Eğitim sürecindeki her bireyin sunulan hizmetlere en iyi şekilde ulaşımını sağlamak
- d) Ölçülebilirlik: Doğru bir dönüt almak amacıyla yapılan çalışmaların ve sonuçların düzgün bir şekilde değerlendirilmesinin yapılması
- e) Kalite: Eğitim ve öğretimin kalitesinin değerlendirilip yükseltilmesi (Fatih Projesi, 2018)

Fatih Projesi eğitim öğretimin yanında farklı açılardan da önemlidir. Geçmişten günümüze Türk Eğitim Sistemini geliştirmek ve iyileştirmek adına sürekli düzenlemeler getirilmektedir. Yaşadığımız yüzyılın bilgi toplumu ve teknoloji çağı olması, gelişmiş toplumların teknolojiyle anılması ve bir toplumun gelişmesinin yolu iyi bir eğitim sisteminden geçmesi nedeniyle eğitim ortamında yeni bir dönüşüme ihtiyaç vardır. Gülcü'ye (2014) göre eğitimin yanı sıra proje süreklilik kazanırsa yeni eğitim teknolojileri, hizmet ve yazılım geliştirme imkânı sağlayacağı için üretici olamaya teşvik etmektedir. Böylece geliştirilen teknolojiler ve yazılımlar yerli üretime olanak sağlayabilirler. Aynı şekilde bu teknolojik donanım içinde yetişen öğrenciler farklı sektörlerde ve bilişim teknolojilerinde başarılı olarak ekonomik anlamda katkı sağlayabilirler.

2.2 Türkiye’de Kullanılan Eğitim Portalleri

Globalleşen dünyamızın gelişmiş toplumlarda eğitim seviyelerinin yüksek olduğu görülmektedir ve her toplum kendini bir adım daha öteye taşımayı amaçlamaktadır. Bu nedenle bilgi toplumlarında teknolojiyle desteklenmiş bir eğitim ortamına ihtiyaç duyulmuştur. Bu vesileyle tüm dünyada öğrenme ortamında; interaktif, kalıcı öğrenmeyi üst düzeye taşıyan, hayat boyu öğrenmeye imkân sağlayacak, zaman ve mekân sınırlamasını ortadan kaldıracak, bilgiye en hızlı şekilde ulaşma imkânı verecek, öğrenen bireyi daha aktif kılacak ve bireyin aynı anda dört duyu becerisine hitap ederek bireyin öğrenme stiline özgü bireyselleştirilmiş öğrenmeyi destekleyen yeni öğrenme ortamları geliştirilmektedir. Bu amaçla internet ve web tabanlı öğrenme temeline dayanarak e-öğrenme ortamları geliştirilmiş, e-öğrenme ortamları aracılığıyla da eğitim portalleri oluşturulmuştur (Ergün, 1998).

Türkiye’ de de bu gelişmeler yakinen takip edilerek e-öğrenme ortamı tüm eğitim öğretim seviyelerinde teşvik edilmektedir. Böylece birçok resmi ve özel eğitim kurumunda eğitim siteleri ve portalleri oluşturulmakta ve Milli Eğitim Bakanlığınca desteklenmektedir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının tüm eğitim kurumlarında kullanılmak üzere oluşturduğu EBA (Eğitim Bilişim Ağı) adlı bir eğitim portal bulunmaktadır.

Kullanılan bu eğitim portallerinin tamamında verilen eğitimin kalitesini en üst düzeye taşıma, etkili, kalıcı ve verimli bir öğrenme sağlama amacı güdülmektedir (Fatih Projesi, 2012).

2.2.1 E-öğrenme ve Eğitim Portalleri

Teknolojinin gelişimi sonucunda derslerde bilgisayarların etkili kullanılması ve internet ağlarının yaygınlaştırılmasıyla öğretim ortamlarında internetin kullanımı önem kazanmıştır (Anderson, 2008). İnternetin sağladığı olanaklar ve ortamlar vasıtasıyla eğitim daha etkileşimli bir biçimde gerçekleşmektedir. Bu durum çevrimiçi, web-tabanlı veya internet temelli öğrenme ile birlikte anılan e-öğrenmenin eğitim öğretim ortamında hızlıca yayılmasını sağlamıştır. Türkiye’de yükseköğretim kurumlarının internet sitelerine bakıldığında 2011 yılından itibaren birçok üniversitede

ön lisans, lisans ve lisansüstü bölümlerde çeşitli uzaktan eğitim ya da internet tabanlı eğitim programlarında çevrimiçi ya da çevrimdışı öğrenim yapıldığı görülmektedir.

İnternet üzerinden yapılan bu eğitim e-öğrenme olarak adlandırılmaktadır. E-öğrenme programları, taleplerin artmasıyla bu programların tasarlanması ve yürütülmesinde yenilikler oluşturularak geliştirilmiştir. E-öğrenmelere olan bu talep eğitim portallerinin oluşmasına büyük katkıda bulunmuştur. Eğitim portallerinin hem çevrimiçi hem de çevrimdışı olarak kullanılması etkili bir eğitim öğretim ortamı sunmaktadır. Aydın'ın (2002) da belirttiği gibi e-öğrenme ve eğitim portalleri sayesinde eğitimde zaman ve mekân sınırlılığını aşır öğrencilere her yerde öğrenme fırsatı sunulmaktadır.

E-öğrenme, geniş iletişim ağları (Wide Area Networks; WAN) ve yerel iletişim ağları (Local Area Network; LAN) aracılığıyla Web tabanlı olarak uzaktaki tüm kişilere erişebilen bir eğitim sistemi olarak düşünülebilir (Bates, 2005). Bu eğitimi önemli hale cazip hale getiren etmenlerin başında; zaman ve yer bağımsızlığı, küresel öğrenme fırsatı sunması gelmektedir. Ayrıca e-öğrenme işbirlikli öğrenme kolaylığı (internet ortamındaki video konferans, sesli veya görüntülü sohbet gibi), öğrenmede sınırları kaldırması, sanal kütüphaneler sunması ve okulu duvarların dışına taşıması gibi farklı boyutlarıyla dikkat çekmektedir (Halis, 2001; Aşkar, 2003).

Eğitim portalleri içerik ya da bilgi sağlamaya yönelik e-öğrenme ortamlarıdır. Öğrenciler eğitim portallerinde kaydetme olanağı verdiği için hem konu tekrarları yapıp hem de konuyu pekiştirmek adına alıştırmalar çözebilmektedirler. Aynı zamanda anında dönüt sağladığı için yanlış ya da eksik öğrenmelere engel olmaktadır. E-öğrenme ortamlarında bireyler kendi öğrenme hızlarına göre ilerleyebilmektedirler ve böylece eğitimde bireysel öğrenme sağlanmış olmaktadır. Etkileşimli ortam olduğu için tekdüzelikten çıkıp sunmuş olduğu resim, grafik gibi uygulamalarla derse canlılık getirmekte ve motivasyonu arttırmaktadır (Şahan, 2016). Bilgiyi öğrenirken doğal ortamında gözlemlene şansı sunmaktadır. Örneğin bir Almanca dersinde “Sebzeler ve Meyveler” konusu işlenirken Almanya’da bir manavda geçen diyalog izlettirilerek “Durumsal Bağlamsal Öğrenme” gerçekleştirilir ve böylece bireylerin bakış açısı geliştirilmiş olur. Ayrıca bilginin kolayca saklanması ve taşınmasını sağladığı için

zamandan tasarruf sağlamaktadır. İlgili bilgiye kolay erişme, daha hızlı ve etkili karar verme ve ders çalışmada verim artışı sağlamaktadır.

Bireyler öğrenmek istedikleri derslerle ilgili çeşitli eğitim portallerini kullanabilmektedir. Bazı eğitim portalleri sadece bir alana yönelik olmakla birlikte bazı portallerde birçok alan dersleri bulunmaktadır. Portallerde konu anlatımları, alıştırmalar, oyunlar, videolar, dinleme metinleri, ses kayıtları bulunabilmektedir. Bu portaller sayesinde öğretmen – öğrenci, öğrenci – öğrenci ve öğretmen – öğretmen etkileşimi sağlanmaktadır. Bu portallerde gruplar oluşturularak ödevler verilebilmekte, quizler yapılabilmekte ve eğitici oyunlar gibi çeşitli etkinlikler düzenlenebilmektedir.

2.2.2 Geçmişten Günümüze Kullanılan Eğitim Portalleri

Ülkemizde eğitimi geliştirmek, öğrenen bireylere öğrendiklerini pekiştirecek ve yeni bilgiler öğrenmeye imkân verecek çeşitli internet siteleri eğitim ortamları sunmaktadır. Bu siteler bazen sadece tek bir bransa bazen de birkaç ya da tüm branşlara yönelik olarak eğitim sunmaktadır. Bu sayede eğitim her yerde mümkün kılınmakta ve kişinin zaman planlamasını kendine göre ayarlayarak etkili bir şekilde sürdürmesi bakımından bireylere kolaylık sağlamaktadır. Türkiye’de son yıllarda hem özel eğitim kuruluşları hem de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çeşitli portaller hazırlanmıştır. Bu portallerden bazıları aşağıda verilmiştir:

2.2.2.1 Vitamin

1988 yılında Sebit’in TÜBİTAK Multimedia Araştırma Laboratuvarı olarak çalışmalarına başlamıştır. 1989 yılında Türkiye’de ilk Bilgisayar Destekli Eğitimin temellerini oluşturmuştur. Türkiye’de eğitimde ilk sayısal video uygulaması 1990 ve Türkiye’de ilk 3 boyutlu canlandırma uygulaması 1992 yıllarında hazırlanmıştır.

Şekil 2. Vitamin Logosu (Vitamin-Eğitim, 2018)

Çalışmalarına hızla devam eden Vitamin, 2000 yılında lise ve ilköğretim müfredatı temelli eğitim destek CD'leri hazırlamıştır. Millî Eğitim Bakanlığına ait Bilgiye Erişim Portalı için e-öğrenme içeriklerinin gelişimini sağlamıştır. 2007 yılında ise Türk Telekom grubuna katılmıştır. Sebit'ten 2008 yılında Vitamin İlköğretim, 2009 yılında Vitamin Lise ve öğretmenler için geliştirdiği mesleki gelişim ve paylaşım portalı Vitamin Öğretmen programlarını hazırlamıştır. Yeni eğitim sistemine uygun olarak 1, 2, 3 ve 4. sınıfı kapsayan Vitamin İlkokul ve 2013 yılında lise derslerini ve üniversite hazırlığı kapsayan Lisego programlarını sunmuştur. 2014 yılında devlet okullarına özel sınıf içerik ve yönetim çözümü olarak Vitamin Sınıf ' oluşturmuştur. Türk Telekom İnternet her yaşta öğrenenler için eğitime destek olmak maksadıyla eğitim paketi hazırlamıştır. Okul öncesi yaş gruplarına İngilizce öğrenimleri için TEDdy's Ready; 1.sınıfların okuma yazmalarına kolaylık sağlayacak Kayıp Sesler Ülkesi; 2 ve 3.sınıflar için İngilizce eğitimlerine destek amacıyla TEDdy' s Ready; 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar için Vitamin; 9. ve 10. sınıflar için Lisego; 11. ve 12. sınıflar için de Lisego Üniversiteye Hazırlık paketleri sunmaktadır.

İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin okuma yazmayı hızlı, kolay ve eğlenceli bir şekilde öğrenmesini sağlayan Kayıp Sesler Ülkesi Okuma Yazma Destek Programı, her ses için hazırlanan 29 şarkı, 277 animasyon ve 214 uygulama olmak üzere toplam 520 öğrenme ögesinden oluşmaktadır.

TEDdy's Ready, Türkiye'nin ilk çevrimiçi İngilizce eğitim setidir. İngilizce'yi öğrenmeye yeni başlayanlar için, çeşitli zengin materyaller sunan; İngilizce öğretimini

kolaylaştırarak etkili ve kalıcı öğrenme sağlayan eğitim programıdır. Bu program hem öğretmen hem de öğrenciler için oyunlar, aktiviteler, sesler, animasyonlar, resimler, posterler, sesler, şarkılar, CD'ler, flaş kartlar ve Tedys kuklası sunmaktadır.

Vitamin 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıflar için Fen Bilimleri, Matematik, Türkçe, Sosyal Bilgiler ve İngilizce alanında interaktif konu anlatımları ve sınavlar sunmaktadır. Çeşitli üç boyutlu gösterimler, deneyler ve günlük hayattan örnekler sunmaktadır.

Lisego 9. ve 10. sınıflar için bireysel öğrenmeye imkân veren, öğrencilerin motivasyonlarını arttıran, eğlenceli ve düzenli ders çalışma alışkanlığı kazandırmak amacıyla Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Tarih ve Coğrafya derslerinde konu anlatım videoları sunmaktadır. 11. ve 12. sınıflar için üniversite sınavına hazırlık amaçlı çalışmalar sunmaktadır.

Vitamin programında öğrencilere konu anlatımları, dramatizasyonlar, etkileşimli etkinlikler, testler, sınavlar ve deneyler sunulmaktadır. Böylelikle öğrenciler sorgulama, yorumlama, çözümlenme ve analiz etme becerileri kazanabilmektedir. Ayrıca bu ortamda Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Edebiyat, Geometri, Tarih, Coğrafya, Felsefe, Psikoloji, Yabancı Dil, Görsel Sanatlar, İnkılap, Din Kültürü, Müzik, Sağlık Bilgisi, Beden Eğitimi, Trafik ve İlk Yardım, Mantık, Sosyoloji ve Milli Güvenlik Bilgisi öğretmenlerine de faydalanabilecekleri kaynaklar sunmaktadır.

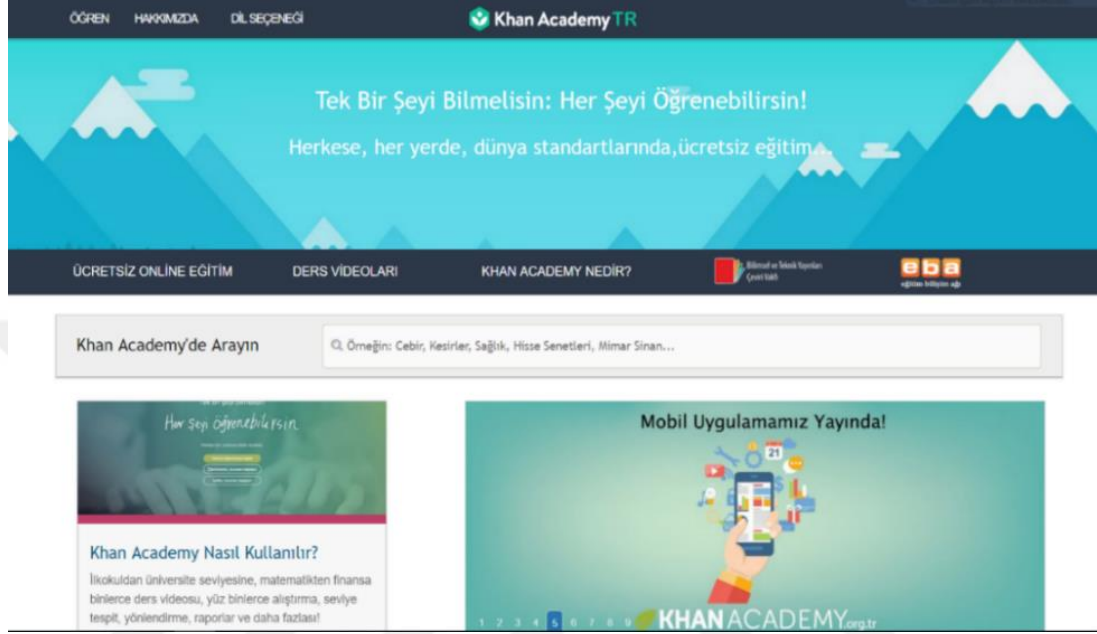
2.2.2.2 E-Kolej

İlköğretim ve Ortaokul düzeyindeki öğrencilere Milli Eğitim Bakanlığı müfredatına uygun hazırlanmış programlarla çevrimiçi ders ortamı sunan bir uzaktan eğitim programıdır. Bilgisayar, tablet ya da akıllı telefonlar aracılığıyla zaman ve mekân kısıtlamasını aşarak her yerde eğitime imkân sağlamaktadır. Ekolej'de canlı dersler ve ders tekrarları bulunmaktadır. Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Türkçe, Fen ve Teknoloji, İngilizce, Sosyal Bilgiler ve Coğrafya branşlarında dersler sunmaktadır. Aynı zamanda Rehber Öğretmenler aracılığıyla rehberlik hizmeti de sunmaktadır (Ekolej, 2018).

2.2.2.3 Khan Academy

Khan Academy, sınıf içinde ve dışında öğrencilerin kendi hızlarına göre öğrenebilecekleri ders videoları ve interaktif alıştırmalar ile bireyselleştirilmiş bir

öğrenim ortamı sağlar. Khan Academy bünyesinde matematik, fen bilimleri, sanat ve sosyal bilimler, ekonomi ve finans, bilgisayar bilimi ve farklı konularda çok daha fazlasına ulaşabilirsiniz. Khan Academy'nin eğitim içeriği günümüzde Türkçe, İspanyolca, Fransızca, ve Portekizce'nin yanı sıra 36 dile çevrilmektedir.

Şekil 3. Khan Akademi (Khan-Academy, 2018)

2.2.2.4 Minticity

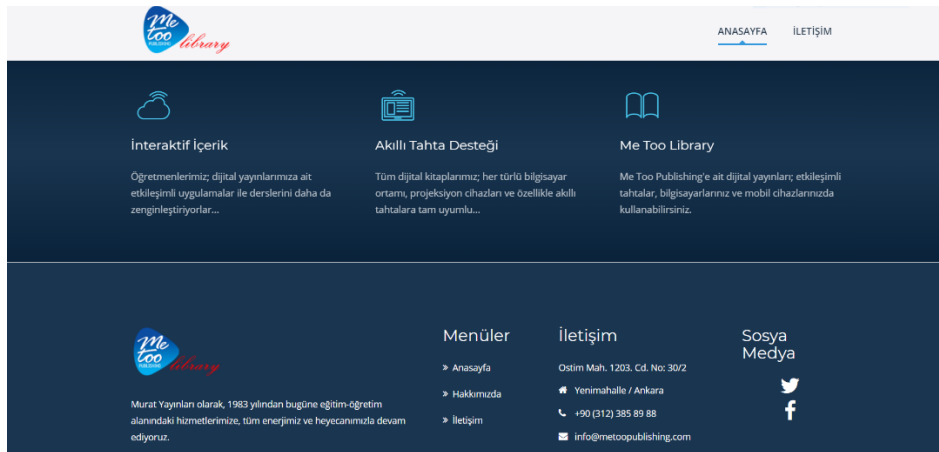
Minticity, “Yabancı Dil Olarak Almanca” öğrenmek isteyen ilköğretim, ortaöğretim, lise ve üniversite düzeyindeki yaş gruplarına yönelik hazırlanmış internet tabanlı interaktif bir eğitim platformudur. Avrupa dil kriterlerine uygun, görsel araçlarla desteklenmiş, akıllı tahtalara uyumlu, anlık ödev modülüne sahip, öğretmen rehberliğinde, üç dilde binlerce kelime sunan, anlık dönüt sağlayan ve sınırsız kullanma şansı veren eğlenceli bir eğitim ortamıdır.

Şekil 4. Minticity (Minticity, 2018)

2.2.2.5 Mee Too Library

Me Too Publishing Murat Yayınları bünyesinde Türk Milli Eğitim Bakanlığının İngilizce Öğretim Programları göz önüne alınarak hazırlanmış ilkökul, ortaokul ve lise seviyesine uygun İngilizce ders kitapları, öğrenci ve öğretmenlere yönelik materyaller üretmektedir. Murat Yayınları 1983 yılından beri eğitim - öğretim alanında hizmet vermektedir. Hazırlanmış olan dijital kitaplar akıllı tahta uyumludur.

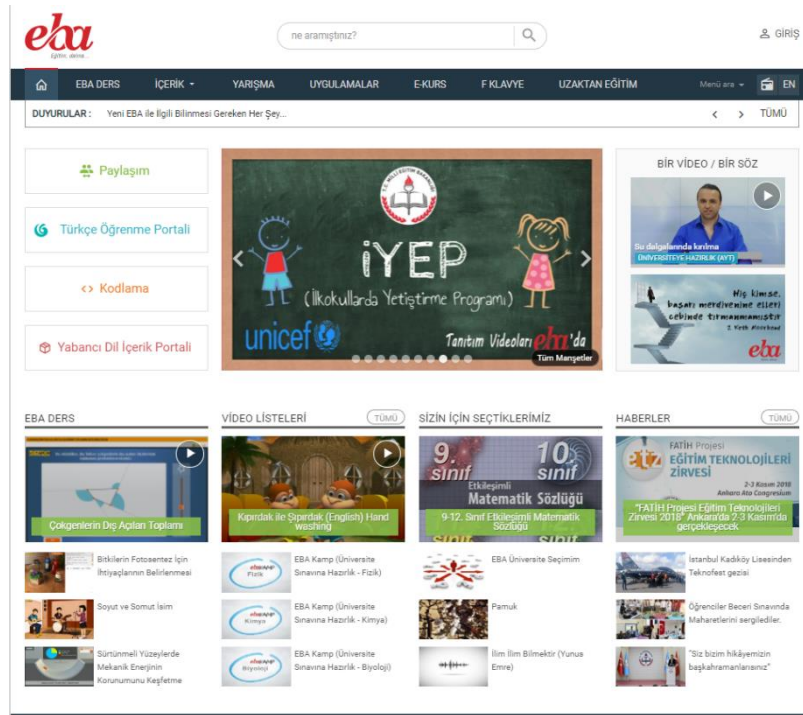
Şekil 5. İngilizce Öğrenimi (Metoo-Library, 2018)

2.2.3 MEB'de Uygulanan Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

Eğitim Bilişim Ağı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından her bir bireye ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur (Durmuşçelebi ve Temircan, 2017).

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan FATİH Projesi kapsamında 2012 yılında kullanılmaya başlanmıştır. EBA, zamandan ve mekândan bağımsız olarak istenilen her yerde evde, okulda ya da dışarda her zaman kullanabilir. Bu, bilgiye ulaşma kolaylığı sağlamakla birlikte eğitimin sınıf dışına da taşınmasını mümkün kılmaktadır. Bu portalin amacı; bilgi teknolojileri vasıtasıyla etkili materyal kullanımını destekleyerek teknolojinin eğitime uyumunu sağlamaktır ve eğitimde fırsat eşitliği ilkesini gerçekleştirmektir.

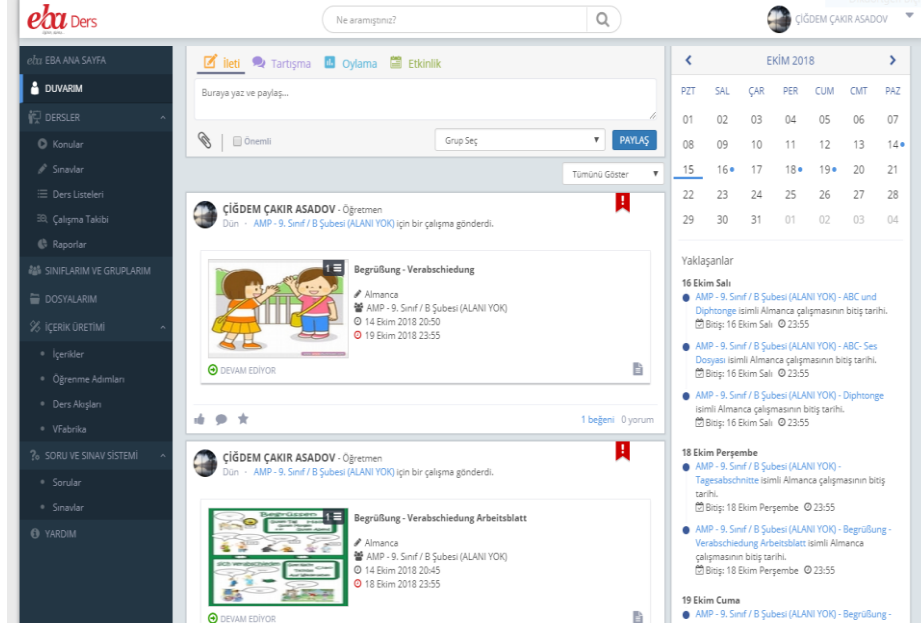
Demir, Özdiñç ve Ünal'a (2018) göre 1 Aralık 2016 tarihi itibarıyla EBA V4 sürümüne geçilmiştir ve dökümanlar "İçerik" menüsü altında toplanarak Android tabanlı mobil sürümüyle ilk kez yayınlanmıştır.

Şekil 6. Eğitim Bilişim Ağı (Eğitim, 2018)

İdareci, öğretmen ve öğrenciler ücretsiz bir şekilde kullanıcı adı ve şifreleri yardımıyla portale giriş yaparak her yerde ve her zaman Eğitim Bilişim Ağı'nı kullanabilmektedirler (Tüysüz ve Çümen, 2016). Aynı şekilde Fatih Projesi kapsamında tüm sınıflarda bulunan etkileşimli tahta ve internet sayesinde sınıf ortamında da öğretmen ya da öğrenciler portale kolaylıkla ulaşabilmektedirler.

EBA’da ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrenci seviyelerine uygun olarak tüm derslerden alanlarında uzman ekipler tarafından hazırlanan içerik sağlanmaktadır. E-içerik adı altında haber, video, görsel, ses, kitap, dergi, doküman ve infografik materyallere ulaşmak mümkündür (Aktay ve Keskin, 2016). Öğretmenler ve öğrenciler de hazır içerikleri kullanabilecekleri gibi kendileri de hazırladıkları içerikleri burada paylaşabilmektedirler. Hem branşlar arası iş birliği sağlanıp hem de öğrencilere daha zengin kaynaklar sunulmaktadır. EBA’da bulunan e-içerikler öğrencilerin öğrenme stillerine (sözel, görsel, sayısal, sosyal, bireysel, işitsel öğrenme) hitap etmektedir (Kurtde, Erbasan ve Kolsuz, 2016). Böylece öğrenciler öğrenilecek konuyu daha verimli, etkili ve kalıcı olarak öğrenebilmektedir. Bu sayede öğrenci merkezli eğitimin gerçekleşmesi daha da kolaylaşmaktadır. Bu da ezberci eğitim zihniyetinden uzak, gerekli araştırmaları yaparak bilgiyi analiz eden, yorumlayan ve bilgiyi transfer ederek yeni bilgi üretebilen bireylerin yetişmesi sağlanarak bilgi toplumu olma yolunda adımlar atılmaktadır. Aynı zamanda bu eğitim portalinde öğrencilerin ilgi alanları doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen sanatsal, kültürel ve bilimsel alanlarda çeşitli yarışmalar sunulmaktadır. Öğrenciler bu sayede yeni şeyler üreterek başarıya hissine sahip olmakta, sosyalleşmekte ve kendine olan güvenleri pekişmektedir. EBA çeşitli branşlarla ilgili uygulamalar da sunmaktadır. Sözlük, oyun ya da deney gibi farklı uygulamalar içermektedir. Aynı zamanda E- Kurs modülü sayesinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ücretsiz olarak öğrencilere sağlanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına ait içerik ve tarama testlerine ulaşılabilir. Bu sayede öğrencilerin ekstra derslere ya da kaynak kitaplara ihtiyaçlarının azalması ve zengin kaynaklara sahip olması hedeflenmektedir.

Şekil 7. EBA Ders (EBA, 2018)

EBA Ders modülünde ise her öğretmenin paylaşımında bulunabileceği kendine özgü “Duvarım“ özelliği vardır (Ekici, Arslan ve Tüzün, 2016). Burada öğretmenler kendi profillerini düzenleyebilmektedir. Girdiği sınıflardaki öğrencilerle bu platform sayesinde okul dışı da görüşebilmekte işledikleri konularla ilgili video, sunu, resim ya da yazı gibi materyaller sunabilmekte, sınav yapabilmekte, öğrencileri ödevlendirebilmekte ve buradan öğrencileri takip edip geri dönüt sağlayabilmektedir. Aynı zamanda bu platform aracılığıyla aynı sınıftan ya da farklı sınıflardan öğrencilerle çalışma grupları oluşturarak öğrenciler arasında iş birliği sağlanabilmektedir.

2.3 İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca

İkinci yabancı dil eğitiminin toplumlara getirdiği pek çok fayda vardır. Artık küreselleşen dünya düzeninde birinci dilin yanı sıra ikinci yabancı dile de siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel faktörler açısından ihtiyaç duyulmaktadır. Küzeci’ ye (2015) göre bir yabancı dil eğitimi yabancı dili öğrenen toplumları sömürge durumuna getirir ve ekonomik ve kültürel bakımdan insanlar üzerinde bağımlılık psikolojisi oluşturur. Bu açıdan ülkeler arası ilişkilerin giderek geliştiği günümüzde ikinci bir yabancı dilin önemi yadsınamaz bir gerçektir. Ayrıca yirmi birinci yüzyılda iş

dünyasında yaşanan rekabet ortamı tek bir yabancı dili yetersiz görüp ikinci bir yabancı dili mecburi kılmıştır. Arak'a (2016) göre artık birçok kişi İngilizce bilmektedir. Bu yüzden İngilizcenin yanında ekstra bir dil bilmek bireylere iş dünyasında avantaj getirmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığınca 31.05.2006 tarihinde resmi gazetede yayınlanan Yabancı Dil Yönetmeliğine göre örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarında yabancı dil eğitimi ve öğretimi yapılmaktadır. Bu yönetmeliğe göre öğrenenlerin hedef dilde dinleme – anlama, okuma – anlama, konuşma ve yazma becerilerini edinmeleri, iletişim kurabilmeleri ve yabancı dil öğretimine olumlu tutum kazanmaları amaçlanmaktadır (Mevzuat, 2018).

Bu yönetmeliğe göre ilköğretim kurumlarında 4. sınıftan itibaren yabancı dil dersleri zorunludur. Fakat yönetmelikte yapılan değişiklikle Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren İngilizce 2. sınıfta görülmeye başlanmıştır. Karaman'a (2017) göre Almanca dersi ise ikinci yabancı dil olarak Anadolu ve Fen liselerinde işlenmektedir ve 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren zorunlu ikinci yabancı dil dersi olarak öğretim programlarında yer almıştır. Ortaöğretim kurumlarında ilköğretim programının devamı olarak zorunlu yabancı dil ve kurulca uygun görülen ikinci yabancı dil dersi işlenmektedir.

Balcı'ya (2016) göre 2012-2013 eğitim öğretim yılında yayınlanan yeni eğitim kanunu sayesinde Türkiye'deki Almanca algısının değiştiğini belirtmiştir. Çünkü bu zamana kadar ülkemizde gerek devlet okullarında gerekse de özel okullarda Almancaya gerekli önem verilmemekteydi. Ayrıca takviye amaçlı seçmeli yabancı dil derslerine de yer verilebilmektedir.

2.3.1 Almanca Dersi Öğretim Programının Genel ve Özel Amaçları

09/01/2018 tarihli ve 41 sayılı Talim Terbiye Kurulunca yayınlanan Ortaöğretim Almanca Dersi Öğretim Programına göre dersin genel ve özel amaçları belirlenmiştir. Yabancı dil olarak Almanca dersi öğretim programı 1739 numaralı Milli Eğitim Temel Kanununda Türk Milli Eğitim hedef ve prensipleri doğrultusunda belirtilmiştir (MEB, 2018).

Öğretim programı sayesinde öğrenciler yabancı dil öğrenmenin önemini kavrayıp hedef dilde okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini kazanmış olacaklardır. Edinilen hedef dilde gençler ve yetişkinler düşünce alışverişinde bulunabilmekte ve kelime haznelerini geliştirerek duygu ve düşüncelerini daha etkili ifade edebilmektedirler. Aynı zamanda diğer kültürleri ve insanların yaşayış tarzlarını öğrenip başka kültürel değerlere karşı hoşgörü geliştirebilmesi ve farklılıklara saygı göstermenin önemini kavraması amaçlanmıştır. Bunun yanında kendi kültürlerini diğer insanlara aktarabilmeleri ve kendi ülkesindeki yabancı insanlara yardımcı olabilmesi hedeflenmiştir.

Öğretim programına göre bireyden dünyayı daha iyi anlayabilmek için eleştirel düşünme, okuma ve yazma becerileri geliştirebilmesi beklenmektedir. Buna ek olarak kendi ülkesinde ve globalleşen dünyada sosyal, ekonomik ve kültürel alanda aktif olması ve bilgi teknolojilerinden daha verimli faydalanabilmesi amaçlanmaktadır.

Öğretim programının özel amaçları kapsamında öğrenenden okuma becerisi anlamında katalog, tablo ve işaret levhaları gibi cümleleri aynı zamanda gazete ve dergilerdeki metinleri anlayabilmesi; yazma yetisi kapsamında kartpostal, mektup, başvuru formu, dilekçe ve mail gibi günlük hayatının içinde gerekli iletişim becerilerini kazanabilmesi; konuşma becerisi açısından kendi duygu ve düşüncelerini açıklayarak kendini anlaşılır bir şekilde ifade edebilmesi, sorulan sorulara cevap verip kendisinin soru yönetebilmesi; dinleme becerisi olarak karşıdakini dinleyip anlaması ve kitle iletişim araçları gibi işitsel öğeleri algılaması hedeflenmektedir.

2.3.2 Ortaöğretim Almanca Dersi Öğretim Programı

Milli Eğitim Bakanlığında 24.08.2011 tarih ve 119 sayılı kararla kullanılan Almanca Öğretim Programında 2017 yılında düzenlemeler yapıp 17.07.2017 tarihli ve 81 sayılı Almanca Öğretim Programında 19.01.2018 tarih ve 41 sayılı kurul kararıyla değişiklikler yapılmıştır. Böylece yeni öğretim programına geçilmiştir (MEB, 2018).

Bu programda 4. maddede Değerler (Ethik- und Wertebildung) bölümünde Ulusal Bilinç, Sadakat, Nezaket, Hoşgörü, Doğruluk ve İyi niyetlilik (Nationales Bewusstsein, Treue, Höflichkeit, Toleranz, Genauigkeit und Gutwilligkeit) çıkarılıp Vatanseverlik, Dürüstlük, Otokontrol, Adalet, Sevgi, Sorumluluk, Sabır, Hayırseverlik

ve Arkadaşlık (Vaterlandsliebe, Ehrlichkeit, Selbstkontrolle, Gerechtigkeit, Liebe, Verantwortlichkeit, Geduld, Barmherzigkeit und Freundschaft) konuları eklenmiştir.

6. maddede Dil Seviyelerine Göre Değerlendirme Kriterleri (Bewertungskriterien nach den Sprachniveaus) bölümünde ise C1 dil seviyesi kaldırılıp dil seviyesi B2 seviyesinde bitmiştir.

7. maddedeki Ders Planı Uygulama Kriterleri (Anwendungskriterien des Lehrplans) bölümündeki Eğitim Materyali Hazırlamadaki Önemli Kriterler (Wichtige Kriterien der Lehrwerkerstellung) kısmında C şıkkına “Tüm Konularda ve Alt başlıklarda” (in allen Themen und Untertiteln) eklenmiş ve bunun yanında “r” ve “s” şıkları da eklenmiş. Fakat konular ve içerikler açısından bir değişiklik yapılmamıştır.

Ayrıca önceki öğretim programında dil seviyesi olarak C1 seviyesi varken, bu programda C1 seviyesi kaldırılmış ve en son B2 dil seviyesine kadar yer verilmiştir. Bu değişiklik 9. maddede şema şeklinde gösterilmiştir.

A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 dil seviyelerinde ders saatleri 144 saat olarak verilmiştir. A1.1 ve A1.2 dil seviyelerine 8'er tane temaya yer verilmiştir. Her tema 3'er alt başlıklar içermekte ve bu alt başlıklar 6 ders saatinde işlenilmektedir. A2.1 ve A2.2 dil seviyelerinde ise 6'şar temaya yer verilmiştir. Her tema 3'er alt başlıklar içermekte ve bu alt başlıklar 8 ders saatinde işlenilmektedir.

B1.1 dil seviyesinde 6 tema olup 3'er alt başlığı bulunmaktadır ve her alt başlık 8 saat içerisinde işletilip toplam 144 saat olarak belirtilmiştir. B1.2, B2.1 ve B2.2 seviyelerinde ise 7'şer tema ve bu temaların 3'er alt başlıkları vardır. Fakat B1.2 seviyesi 8 saat içinde incelenmesi kaydıyla 168 saat olarak verilmiştir. B2.1 ve B2.2 dil seviyeleri ise 10 saat içerisinde incelenmek üzere toplam 210 ders saatini kapsamaktadır.

A1.1 Çerçeve Planında 2. Tema'ya Emir Cümleleri konusu (Imperativ) ve 7. Tema'da ise Spor Türleri (Sportarten) kısmına eklemeler yapılmış olduğu görülmektedir. A1.2 planı incelenildiğinde ise 5. Tema'ya “von” edatı (Präposition “von”) eklenmiştir.

A2.1 Çerçeve Planında ise Tema 3'de Dil Eylemleri (Sprachhandlungen) konusunda birkaç değişiklik yapılmıştır.

B1.1 planında ise Tema 6'da Soru Zamirlerine "wovon" (Fragepronomen "wovon") eklenmiştir.

Tüm bu değişiklikler göz önüne alınarak Almanca Çerçeve Öğretim Programları Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından yayınlanan Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı sitesinde olduğu gibi alınıp ekte gösterilmiştir:

2.3.3 MEB'de Kullanılan Almanca Ders Kitabı ve Konuları

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullara A1.1 düzeyinde "Wie Bitte?", A1.2, A2.1 ve A2.2 düzeylerinde "Deutsch macht Spass", ve B1.1 düzeyinde ise "Mein Schlüssel zu Deutsch" Almanca dersi kitapları gönderilmektedir.

Her seviye kitapları ders, çalışma ve öğretmen kılavuz kitabı içermektedir. Her kitapta değerler eğitimi, resmi günlere ve Atatürk ile ilgili bölümlere yer verilmiştir. Hem ana dil hem de hedef dilin kültürel özellikleri de kitaplar içinde aktarılmıştır. Kitaplar görsel işitsel öğeler ve farklı tip duyu organına hitap edecek alıştırmalar ve seçenekler ile desteklenmiştir. Konuların aktarılmasında dilbilgisinden çok iletişimsel becerilere yer verilmiştir. Fakat kitap içinde dilbilgisini aktaracak bölümler de bulunmaktadır.

B Über Deutschland
Ergänze die Wörter!

A der Berliner **B** der Rhein **C** der deutsche Schäferhund

D Johann Wolfgang von Goethe **E** das Brandenburger - Tor

F die Brezel **G** die Bremer Stadtmusikanten **H** das Ostern

A der
B Rhein
C der deutsche

D Johann von Goethe **E** das Brandenburger -

Şekil 8. Ders Kitabında Kültürel Ögeler (Öztürk, İncebel, Yıldırım ve Canoğlu, 2018)

Kitapların ses dosyaları kitaplarla gönderilmez, fakat Eğitim Bilişim Ağı'ndan ses dosyalarına ulaşılır. Kitapların etkileşimli tahta uygulamaları henüz yoktur, fakat etkileşimli tahtalardan kitaplar kullanılır ve öğrencilere gösterilir.

“Wie Bitte?” ders kitabı 8 modülden oluşmaktadır ve her modülün 3 alt başlığı vardır. Kitabın konu başlıkları “Hallo, Mein Gymnasium, Meine Familie, Der Alltag, Essen und Trinken, Besondere Tagen, Freizeitaktivitaeten ve Einkaufen” şeklinde bölümlenmiştir (Öztürk ve diğerleri, 2018).

2 B Mein Schultag

B1 Mein Lieblingsfach

a Lies die Schulfächer und schreib sie in die Tabelle!

- Englisch
- Deutsch
- Chemie
- Physik
- Sport
- Kunst
- Musik
- Religion
- Mathematik
- Biologie
- Erdkunde
- Geschichte

A B C D

E F G H

I J K L

A	B	C	D	E	F
Sport					
G	H	I	J	K	L

Şekil 9. Almanca (A1.1 Seviyesi) Ders Kitabından Örnek Konu (Öztürk ve diğerleri, 2018)

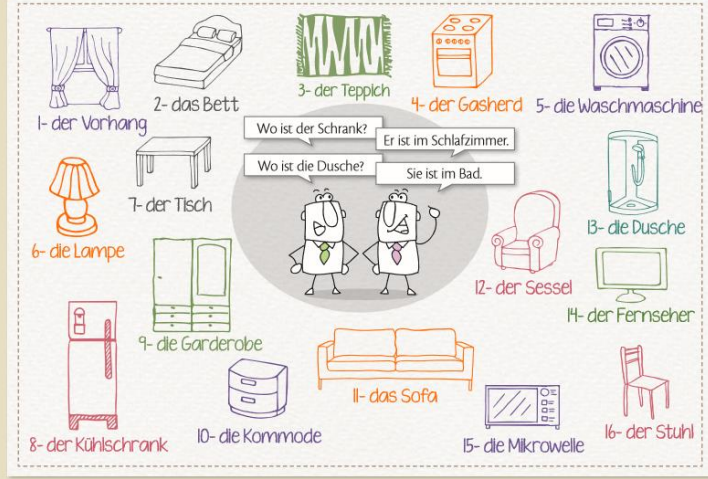
“Deutsch macht Spass” A1.2 seviyesindeki kitap da 8 tema ve 3 alt başlıktan oluşmaktadır. Modüller “Wohnung, Körperteile und Gesundheit, im Einkaufszentrum, Urlaub-Reisen, Neue Stadt-Neue Schule, Traditionen, Laender-Staedte ve Essen und Trinken” şeklinde aktarılmıştır (Yazar ve diğerleri, 2018).

1.3 Mein Zimmer

1. Die Möbelstücke

a Hören Sie zu und sprechen Sie nach.

b Welches Möbelstück gehört zu welchem Zimmer? Sprechen Sie.

Şekil 10. Almanca (A1.2 Seviyesi) Örnek Ders Konusu (Yazar ve diğerleri, 2018)
A2.1 seviyesinde “Reiseerlebnisse, Umziehen-Einziehen, Sport macht fit, Arbeit und Berufe, Feste und Geschenke ve Ausbildung” modülleri olmak üzere 6 tema vardır ve her tema kendi içinde 3 bölüme ayrılmaktadır (Bakmay, Karlı ve Acar, 2018).

3. Wer trägt was?

a Schauen Sie sich die Bilder an und ordnen Sie die Berufe den passenden Kleidungen zu!

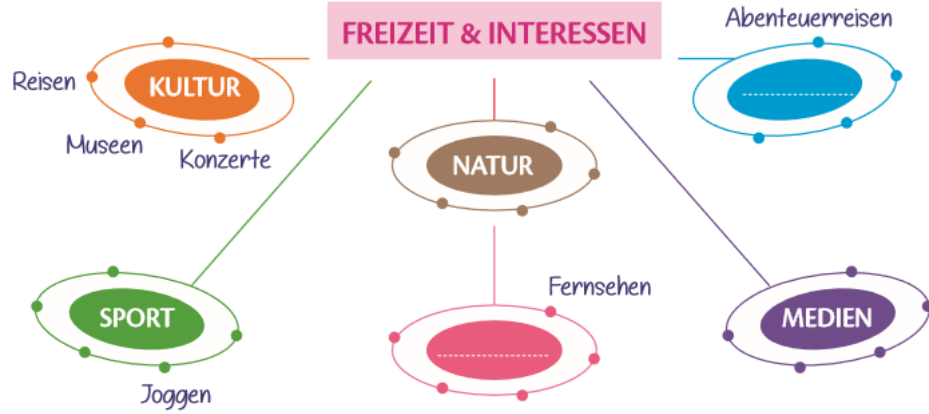

	Beruf	muss man
1	Bauarbeiter/Bauarbeiterin	Kochmütze
2	Zahnarzt/Zahnärztin	Uniform
3	Koch/Köchin	Handschuhe und Mundschutz
4	Rechtsanwalt/Rechtsanwältin	Schutzhelm
5	Apotheker/Apothekerin	Robe
6	Polizist/Polizistin	Kittel

Şekil 11. Almanca (A2.1 Seviyesi) Örnek Ders Konusu (Bakmay ve diğerleri, 2018)

A2.2 düzeyinde 6 modül vardır ve bu modüller diğer kitaplarda da olduğu gibi 3 alt başlık içermektedir. Konu başlıkları ise “Essen, Unterwegs, Freizeit und Interessen, Technik, Kommunikation ve Sparen” şeklinde modülleştirilmiştir (Akyar ve diğerleri, 2018).

e Was fällt Ihnen zu diesen Wörtern noch ein? Schreiben Sie!

f Was können Sie in der Freizeit noch machen? Recherchieren Sie, schreiben Sie in Stichpunkten und tragen Sie in der Klasse vor!

In meiner Freizeit gehe ich ...

Ich habe Interesse an ...

Ich interessiere mich für ...

Şekil 12. Almanca (A2.2 Seviyesi) Örnek Ders Konusu (Akyar ve diğerleri, 2018)

“Mein Schlüssel zu Deutsch” B1.1 dil seviye kitabında “Laender-Staedte-Kulturen, Emotionen, Auslandsstudium, Dachlaender, Eine Reise in die Metropole ve Spass haben” modülleri vardır ve bu modüller de 3'er alt başlıktan oluşmaktadır (Varlık ve Balaban, 2018).

D Welche Gefühle erinnern diese Ereignisse/Situationen? Ergänze das Assoziogramm.

Die Farben können die dabei helfen! blau: der
rot: die
grün: das

Toleranz	Mut	Wut	Neid	Ärger	Liebe	Panik	Glück	Hoffnung
Sorge	Hass	Zorn	Überraschung	Vertrauen	Einsamkeit	Freude		
Langweile	Spannung	Aufregung	Misstrauen	Nachdenken	Angst			

Şekil 13. Almanca (B1.1 Seviyesi) Örnek Ders Konusu (Varlık ve Balaban, 2018)

2.3.4 Öğretim Programına Göre Almanca Dersinde Kullanılan Materyaller

Yabancı dil derslerinde kullanılan materyaller dilin öğrenimi açısından büyük önem taşımaktadır. Ders materyalleri sınıf ortamına canlılık getirir ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sağlar. Öğrenme materyalleri ne kadar çeşitlilik gösterirse kalıcı öğrenme ve bireysel öğrenme de o derece etkili olmaktadır. Fakat ders materyalleri seçilirken dikkat etmek gerekir. Kullanılan materyaller öğretim programına uyumlu, içeriği doğru ve güncel, öğrenciyi güdüleyici olmalı, açık ve anlaşılır bir dil kullanılmalı, ilginin devamlılığını ve öğrenci katılımını sağlamalı, teknik açıdan yeterli olmalı, materyalin etkili olduğu kanıtlanmış olmalı, önyargılardan arındırılmış olmalı ve materyalin kullanma kılavuzu olmalı (Seferoğlu, 2006).

Öğretim Programına göre derslerde yazılı materyal olarak kitaplar, gazeteler, dergiler, tasvir, haber, mektup ve bilimsel metinler gibi okuma metinleri ve ders kitapları kullanılır. Radyo yayınları, CD'ler ve kasetler gibi işitsel materyaller; posterler, haritalar, resimler ve plaketter gibi görsel materyaller; televizyon, DVD ve film gibi

görsel-işitsel materyaller; etkileşimli tahta, tablet ve bilgisayar gibi yenilikçi materyaller kullanıldığı görülüyor.

Fatih Projesi kapsamında tüm okullarda bulunan etkileşimli tahtalar en çok kullanılan ders materyali olarak görülebilir (Dağhan, Kibar, Akkoyunlu ve Baskan, 2015). Bu tahtalar sayesinde görsel ve işitsel öğeler sınıf ortamına rahatlıkla getirilebilmektedir. Böylece öğrencilere zengin ders içerikleri sunulabilmektedir.

2.3.5 Öğrenci Aktiviteleri

Eğitimde her sınıf seviyesine göre farklı içerik, hedef, materyal, yöntem ve teknikler seçilmektedir. Bu yüzden ders kitapları düzenlenirken bu özellikler göz önüne alınarak kitap içerikleri ve alıştırmalar çeşitleri öğrenci seviyesine uygun şekilde hazırlanmalıdır. Öğretim Programında verilen hedef ve içeriklere uygun olarak ders kitaplarında çeşitli alıştırmalara yer verilmiştir. Bu alıştırmalar çeşitleri sayesinde öğrencilere farklı aktivite ortamları sağlanıp yaparak yaşayarak öğrenme ortamı oluşturulmaktadır. Y yaparak yaşayarak öğrenme ortamında öğrenciler sınıf içinde sosyal bir rol kazanıp sınıf arkadaşlarıyla daha kolay iletişim kurup onları daha iyi tanımaktadırlar. Öğrenciler öğrenme sürecinde aktif rol oynadıklarında daha kalıcı ve verimli öğrenme sağlamaktadırlar. Bunun sebebi yaparak yaşayarak öğrenme sırasında öğrencinin konuya ilgisi çekilir ve eğlenerek öğrenir (Kösterelioğlu ve diğerleri, 2014).

Ders kitaplarında öğrencilere oyun oynayarak öğrenebilecekleri aktivite olanağı sağlanmıştır. Öğrenen bireyler oyun içinde eğlenerek gizil öğrenme gerçekleştirebilirler. Aydın'ın (2014) düşüncesine göre yabancı dil öğretiminde oyunlardan faydalanılmasıyla öğrenci farkında olmadan çok fazla şey öğrenmiş olur

Konulara göre ders kitabında öğrencilere drama yaptırılabilir. Drama yabancı dil derslerinde öğrencilerin özgüven ve konuşma becerisi kazanmaları adına önem arz etmektedir. Sütcü'ye (2006) göre drama bireyin empati kazanmasında, öğrenme sürecinde aktif olmasında, kendini ifade edebilmesinde, yaratıcı bakış açısı ve etraflı düşünme becerisi kazanmasında ve araştıran bir birey olmasında önemli bir etkidir. Ayrıca öğrenende eğitim ve öğrenme isteği geliştirir. Yabancı dil eğitiminde drama öğrencilerin bilgiyi sadece ezberlerinde tutmayıp bilgiyi uygulamaya geçirmelerine

imkân sunacaktır. Tekrar edilmeyen bilgiler unutulmaktadır. Fakat drama sayesinde öğrenci kelimeleri uzun süre hatırlayıp kalıcı bir şekilde öğrenmiş olur (Karaca, 2016).

Ders kitabında pandomim yapmayı mümkün kılacak alıştırmalara da yer verilmiştir. Öğrenciler pandomim sayesinde dersten sıkılmazlar ve ders zevkli bir hale gelir. Vücut dillerini kullanarak etkili bir iletişim sağlamış olurlar. Pandomim sayesinde soyut ve karmaşık olan bilgiler öğrencilerin canlandırmasıyla somut ve basit olarak kavranmasını kolaylaştırır. Bu etkinlikler bir yandan yabancı dil becerilerinin gerçekleşmesini sağlarken diğer yandan bireylerin estetik ve sanat duygularının gelişimine de katkıda bulunur (Yılmaz ve Şenden, 2014). Pandomim, sessiz sinema, sözsüz anlatım bireyin doğal beden dilini keşfetmesini sağlayan çok faydalı çalışmalardır. Bir bireyin doğal beden dilini tanınması, heyecanını kontrol altına almasında önemli bir etken oluşturmaktadır. Heyecanını kontrol edebilmek psikolojik olarak özgüven sağladığı için, bireyin başarısını direkt etkileyecektir (Yalçın, 2002).

Yabancı dil öğretiminde son yıllarda şarkılar araç olarak kullanılmaktadır. Şarkılar sayesinde öğrenciler eğlenerek öğrenirler. Şarkı sınıfta hemen anlaşılmasa da müziği ile derhal etkiler. Bu etki sayesinde içindeki kültürel öğelerden zengin bir öğretim ortamı oluşturulabilir (Ataseven, 1988).

Almanca ders kitabında bu alıştırmaların yanı sıra nesnelere ve kelimelere eşleştirme, liste oluşturma, bulmacalar, şiirler, hikâyeler oluşturma, hafıza oyunları, tasvir etme, pankart hazırlama gibi aktiviteler de sunulmaktadır. Bu aktiviteler yapılırken öğrenciler bireysel ya da grup içinde çalışmalar yapabilir. Bu sayede öğrenciler sosyal bir ortamda bulunup iletişim becerilerini geliştirebilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III. YÖNTEM

Bu çalışma Samsun ili Havza ilçesi Şehit Recep Şahin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 9/A ve 9/B sınıfı olmak üzere iki sınıftan 24 öğrenci ile uygulanmıştır. Öğrenciler liseden önceki eğitim kurumlarında Almanca dersi görmedikleri için Kontrol ve Deneme grubunun Almanca bilgisi bulunmamaktadır. Bu yüzden çalışma grubumuz 9.sınıflardan seçilmiştir. 9/A sınıfı kontrol grubu 9/B sınıfı ise deneme grubu olarak belirlenmiştir.

Uygulama dört haftayı kapsamaktadır. Uygulamada ampirik yöntem kullanılmış olup, ilk üç hafta müfredat doğrultusunda konu işlenmiştir ve işlenen konunun ardından öğrencilere küçük sınav uygulanmıştır. Dördüncü hafta ise ilk üç haftanın konularını kapsayan genel bir son test yapılmıştır. Bu küçük sınav uygulamaları Ek'te verilmiştir. Bu sınavlarda format gereği soru kökleri Almanca olarak yazılmıştır, fakat öğrenciler Almanca'yı daha yeni öğrenmeye başladıkları için yeterli Almanca bilgileri yoktur. Bu yüzden öğrencilere her sınav uygulamasında her grup soruda ne yapmaları gerektiği Türkçe olarak açıklanmıştır.

Deneme grubunda eğitim teknolojilerinin ve platformlarının Almanca öğretimine etkisini incelemek adına ders işlerken etkileşimli tahta yoğun bir şekilde kullanılmış ve EBA üzerinde bulunan video, ses, resim ve oyun gibi içeriklerden faydalanılmıştır. Kontrol grubunda ise klasik ders materyallerinden faydalanıp ders kitabı, çalışma kâğıtları ve anlatım yöntemi kullanılmıştır.

Yabancı dil öğretiminde öğrencilere iletişim becerisi kazandırmak önemlidir. İletişim kurabilmek için konuşma becerisinin gelişmesi, bunun içinde karşıdaki bireyi anlamak önemlidir. Bu yüzden kelimelerin doğru telaffuzlarını öğrenmek ve karşılaşılan yeni kelimeleri daha rahat ve kolay okuyabilmek adına ilk hafta "Alfabe ve Telaffuz" konusu işlenmiştir. Bunun için deneme grubunda ders esnasında etkileşimli tahtalardan EBA üzerinde bulunan alfabe ve telaffuzla ilgili videolar izletilmiş ve ses dosyaları dinletilmiştir. Ardından öğrencilere etkileşimli tahtadan tahta uygulaması

açılıp çeşitli kelimeler yazılmış ve bu kelimelerin okunuşlarında dikkat edilmesi gereken yerler renklendirilip şekil içerisine alınmıştır. Böylece öğrencilerde o kısma dikkat etmeleri adına farkındalık oluşturulmuştur. Etkileşimli tahtadan hazırlanan bu çalışma kâğıtları kaydedilip EBA üzerinden öğrencilerle paylaşılmıştır. Tahtadan öğrencilere kelimeler ve harfler gösterilmiş, bunların ses dosyaları dinletilmiştir ve öğrencilerin okunan kelimeyi ve harfi bulmaları istenmiştir. Kontrol grubunda ise beyaz tahtalara alfabe yazılıp öğretmen tarafından telaffuz edilmiştir ve öğrenciler bunları tekrar etmiştir. Ardından öğrencilerin sırayla bunları tahtadan okuyup defterlerine okunuşlarıyla not etmeleri istenmiştir. Dersin sonunda deneme ve kontrol grubuna 44 puan üzerinden hesaplanan telaffuz konusunu içeren 1.uygulama sınavı olarak dinleme sınavı yapılmıştır. Ders sonunda öğrendiklerini pekiştirmeleri adına deneme grubuna EBA üzerinden videolar ev ödevi olarak verilmiştir. Kontrol grubuna ise çalışma kâğıdı hazırlanıp ev ödevi olarak verilmiştir.

İkinci hafta “Selamlaşma ve Vedalaşma” konusu işlenmiştir. Kontrol grubunda tahtaya ilgili konunun kalıp ifadeleri yazılmıştır, öğretmen ardından öğrenciler tekrar ederek telaffuz çalışması yapılmıştır ve öğrencilerden bu ifadeleri deftere yazmaları istenmiştir. Kitapta verilen alıştırmalar yapılmıştır ve ardından öğrenciler aralarında eşleştirilerek tahtada bu kelimeleri kullanıp selamlaşmaları ve vedalaşmaları üzerine öğrencilerden canlandırma yapmaları istenmiştir. Yanlış telaffuzlar öğretmen tarafından düzeltilmiştir. Ders sonunda öğrencilerin unutmamaları adına öğrenilen ifadeleri beşer kez deftere yazmaları ve fon kartonlarına hazırlayıp duvara asmaları istenmiştir. Deneme grubunda ise kitabın yanında etkileşimli tahtadan görsel materyallerle desteklenmiş çeşitli diyalog resimleri açılmıştır. Ana dilci konuşmacıların videoları izlettirilmiştir. Tahtadan boşluk doldurma ve eşleştirme tarzı etkinlikler açılmıştır. Öğrencilerin derste aktif olmaları ve yaparak yaşayarak öğrenmeleri adına tahta kalemiyle sürükleyip bırakarak eşleştirme alıştırmalarını ve konuya dikkatlerini çekmek adına kalem ebadını ayarlayarak renkli renkli, büyük veya küçük istedikleri gibi yazarak boşlukları doldurmuşlardır. Ayrıca öğrencilerden etkileşimli tahtaya selamlaşma ve vedalaşma kelimeleri için resimler çizip ilgili resme ilgili ifadeyi yazmaları istenmiştir. Ev ödevi olarak öğrencilerin sosyalleşmesini sağlamak, bir gruba bağlı olup sorumluluk bilincini kazanması ve akran öğrenmesi gerçekleştirmesi amacıyla EBA üzerinden öğrenciler arasında grup oluşturulmuştur ve

her gruba iki ifade verilip bu ifadeleri video olarak hazırlamaları ve bu videoları başarı duygusunu kazanmaları adına EBA'ya yükleyip diğer sınıf arkadaşlarına izlettirmeleri söylenmiştir. Ders sonunda konuyla ilgili ikinci uygulama sınavı olarak 60 puan üzerinden hesaplanan yazma sınavı yapılmıştır.

“Kendini Tanıtma” konusu üçüncü hafta işlenmiştir. Bu konu altında öğrencilerden isimlerini, nereli olduklarını, nerede oturduklarını, kaç yaşında olduklarını ve nasıl olduklarını ifade etmeleri beklenmektedir. Kontrol grubunda soru ifadeleri ve cevapları tahtaya yazılmıştır. Okuma becerisi kazanmaları için kitaptan ilgili bölümler okunmuş ve alıştırmalar cevaplanmıştır. Yazma becerisi için tahtaya sorular yazılıp öğrencilerin tahtaya gelip cevapları yazmaları istenmiştir. Ardından öğrencilerin birbirlerine bu soruları sorup cevap vermeleri istenmiştir. Böylelikle konuşma ve iletişim kurma becerileri aynı zamanda özgüven kazanmaları hedeflenmektedir. Ev ödevi olarak ilgili konuyu içeren diyalog yazmaları istenmiştir. Deneme grubuna öğretmen tarafından hazırlanmış görseller içeren çalışma kâğıdı ders öncesinde öğrencilere gönderilmiştir ve ön bilgi sağlamak adına hazırlanmaları istenmiştir. Bu sırada öğretmenle EBA üzerinden iletişim kurup konu hakkında sohbet etmişlerdir. Bu çalışma kâğıdı etkileşimli tahtadan açılmıştır ve öğrencilerin bilgileri sorulmuştur. Ardından videolar açılıp öğrencilere izlettirilmiştir ve öğrenciler kendileri çıkarım yaparak cümleleri anlamlandırmışlardır. Öğrenciler videoları izlemiş ve ardından videolar hakkında EBA üzerinden hazırlanmış soruları cevaplamışlardır. Aynı şekilde EBA'da Türkiye'deki diğer okullardan öğrenciler ve öğretmenler tarafından hazırlanan videolar, ödevler ve skeçler izletilmiştir. Ses dosyası açılmış ve konuşan bireylere yönelik soruları barındıran alıştırmaya cevaplarını yazmaları istenmiştir. Böylelikle duyduğunu anlama ve yazma becerisi geliştirilmek istenmiştir. Daha sonra öğrenciler videodaki ana dil konuşmacılarını taklit ederek bir yandan konuşma becerisini geliştirip diğer yandan beden dilini kullanıp etkili bir iletişim ortamı sağlamak amacıyla dramalar sunmuşlardır. Yazma becerilerini geliştirmek adına ev ödevi olarak diyalog yazmaları ve bunların EBA'dan öğretmene göndermeleri istenmiştir. Böylelikle anında dönüt sağlanmıştır ve eksik ya da yanlış öğrenmelerin önüne geçilmiştir. Ders sonunda öğrencilere 3.uygulama olan 70 puanlık konuşma ve yazma bölümünden oluşan bir sınav yapılmıştır.

Deneme ve kontrol grubuna dördüncü hafta ilk üç haftanın konularını kapsayan dinleme, okuma ve yazma bölümlerinden oluşan genel bir son test uygulanarak iki sınıf arasındaki sonuçlar değerlendirilmiştir ve 100 puan üzerinden hesaplanmıştır. Bu son testle iki grupta kullanılan ders materyallerinin öğrenmede ne derece etkili ve öğrenmenin ne kadar kalıcı olduğu tespit edilmek istenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV. BULGULAR

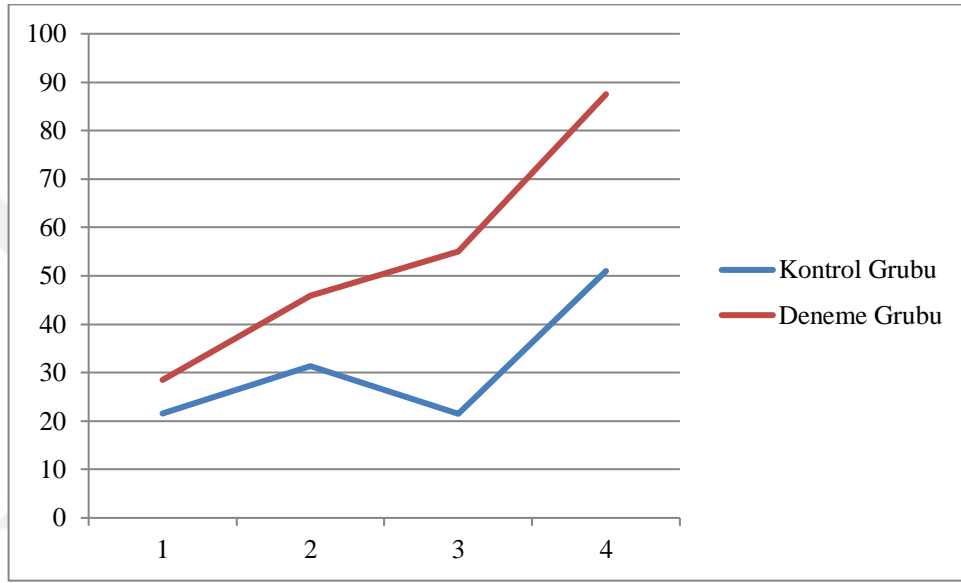
Yapılan çalışmada 9.sınıflardan deneme ve kontrol grubuna 4 hafta süren bir uygulama yapılmıştır ve her hafta konu ardından küçük sınavlar yapılmıştır. Dördüncü hafta ise genel bir sınav (son test) yapılmıştır. Bu uygulama sınavlarının sonuçları Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Uygulama Sonuçları

Öğrenci	Kontrol Grubu				Deneme Grubu			
	1.sınav	2.sınav	3.sınav	4.sınav	1.sınav	2.sınav	3.sınav	4.sınav
1	23	55	22	43	39	60	65	91
2	27	28	15	53	29	50	70	88
3	27	20	24	53	11	24	30	76
4	18	12	15	30	23	50	40	94
5	24	40	25	56	34	50	70	85
6	14	32	15	51	34	55	65	100
7	22	24	35	53	28	55	70	94
8	22	44	18	59	33	35	40	80
9	20	26	13	61	23	32	35	94
10	21	24	25	44	31	28	40	70
11	23	40	22	67	26	52	65	85
12	19	32	30	44	31	60	70	94
Quiz Ort.	21,6	31,4	21,5	51	28,5	45,9	55	87,5
Genel Ortalama	31,37				54,23			

Uygulamadaki sınavların konuşma bölümündeki puan durumları göz önüne alınarak deneme grubundaki öğrencilerin kontrol grubuna göre telaffuz konusunda daha dikkatli oldukları, daha doğru telaffuz ettikleri ve daha akıcı konuştukları görülmektedir. Kontrol grubunda ise telaffuzlarda çok fazla sıkıntı yaşandığı gözlemlenmiştir. Bu duruma kontrol grubunda karşılıklı konuşmalar yaptırılarak ve telaffuzlar tekrar edilerek düzeltilmeye çalışılması ve öğrencilerin öğrenilen dili çok fazla duymamaları sebep olmuştur. Fakat deneme grubunda öğrencilere sürekli videolar izlettirilmiş ve öğrenciler daha çok konuşma ve duymaya maruz kaldıklarından konuşma bölümlerinde daha başarılı olmuşlardır.

Sınavlardaki yazma bölümlerine bakılarak deneme grubunun sınavlarının kontrol grubununkilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Çünkü öğrencilerin sınav kâğıtlarına kelimeleri ve cümleleri daha doğru yazdıkları görülmüştür. Bu sonuç öğrencilerin daha doğru not tuttuklarını göstermektedir. Bu sonucu deneme grubu derslerinde kullanılan tahta uygulamalarında renkli bir şekilde kitabın üzerine yazı yazılmasının ve farklı şekillerle işaretlemeler yapılarak öğrencilerin yazılan ögeye dikkatlerini toplamalarının etkilediği görülmektedir.

Şekil 14. Uygulama Sınav Sonuçları Grafiği

Deneme grubunda ders kitabı tahtadan yansıtılmış ve aynı anda öğretmen ve öğrenci takibi sağlanmıştır. Kontrol grubunda ise öğretmen ve öğrenciler etkileşimli tahta kullanılmadığı için kitaplardan dersi takip etmişlerdir. Bu durum ilk günlerde oluşan Almanca öğrenme heyecanının kontrol grubunda azalmasına ve derslerde öğrencilerin sıkılmasına sebep olmuştur. Deneme grubunda ise videolar, sesler, görsel materyaller ve oyunlar derse ek materyal olarak kullanılmıştır. Öğrenciler derse daha çok katılım gösterip ders sonuna kadar aktif olmuşlardır.

EBA üzerinden deneme grubuna okul dışı etkinlik olarak çalışma kâğıtları, videolar ve görsel öğeler gönderilmiştir. Gönderilen bu ev ödevleri daha fazla duyuya hitap edecek şekilde görsel işitsel materyallerle desteklenerek verilmiştir. Bu ödevleri öğrenciler kişisel bilgisayarlarından ve telefonlarından EBA kullanıcı adlarını ve şifrelerini girerek istedikleri zaman ve yerde yapabilmektedirler. Böylece eğitimde

zaman ve mekân sınırlandırılması kaldırılmıştır. EBA’da ödevlendirme yaparken işbirlikçi öğrenme adına gruplar oluşturulmuştur. Bu ödevler için belirli bir süre verilmiştir ve verilen sürede ödevi bitirmeleri istenmiştir. Ödevin takibi EBA’dan öğretmen tarafından yapılmıştır ve bu ödevlerin dönütleri öğrencilere anında verilmiştir. Aynı zamanda bu durum öğrencilere sorumluluklarını yerine getirme bilinci oluşturmuştur ve öğrenciler böylece öğrendiklerini pekiştirmek için sürekli aktif olmuşlardır. Kontrol grubunda ise öğrencilere ekstra alıştırmaya kâğıtları ve deftere yazmaları üzerine ödevler verilmiştir. Fakat öğrencilerin bazılarının çalışma kâğıtlarını kaybettikleri görülmüştür. Bu yüzden ders tekrarları yapamamışlardır ve öğrencilerin hataları diğer hafta düzeltildiği için yani anında dönüt sağlanmadığı için öğrenciler eksik ya da yanlış öğrenme gerçekleştirmişlerdir. Bu durum EBA’dan verilen ödevler sayesinde “ödev unutma” ve ekstra ödev kâğıtları getirme gibi klişelerin yıkıldığını göstermektedir. Ayrıca kontrol grubunda sosyal öğrenme gerçekleştirmek için grup ödevleri verilmiştir fakat bazı öğrenciler köyden gelip gittikleri için bir araya gelip ödev hazırlamada sıkıntılar yaşamışlardır. Yapılan genel test sonucunda da deneme grubunda öğrenilen konunun sınıf dışında kolayca pekiştirildiği ve öğrenilen bilginin daha kalıcı olduğu gösterilmektedir. Çünkü genel testte ilk üç uygulamanın konuları bulunmaktadır ve deneme grubundaki öğrencilerin genel testten kontrol grubuna göre daha yüksek aldıkları görülmüştür.

Fatih Projesinin sayesinde deneme grubunda tahtadan sözlük uygulamaları açılıp öğrencilerin bilmedikleri kelimeleri kendilerinin araştırmaları sağlanmıştır. Bu durum hem zaman kaybını önlemiştir hem de kendileri araştırdıkları için öğrencilerin kelimelerin anlamlarını daha iyi hatırladıkları uygulama sonuçlarında görülmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitim kavramı hayatımıza girdiği ilk günden itibaren sürekli kendini yenilemeye çalışan değişikliklere açık dinamik bir olgudur. Eğitim ile ilgili yapılan çalışmalar her bir önceki dönem yetersiz kalmış ve sürekli kendisini yenileyerek bu zamana gelmiştir. Eğitimde de küreselleşen dünyaya uyum sağlanmış ve teknolojik öğeler kullanılmaya başlanmıştır. Yazının icadıyla başlayan eğitim alanındaki bu gelişme bugün bilgisayar gibi teknolojik araçlardan faydalanarak gücünü, etkililiğini ve kalıcılığını daha da arttırmaktadır.

Türkiye’de eğitimle ilgili çalışmalar sürekli devam ederken bunlardan en önemli adımların başında 2011 yılından beri MEB tarafından sürdürülen Fatih Projesi ve EBA gelmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin daha verimli olmasını, eğitimi mekân ve zamandan bağımsızlaştırmayı ve her zaman her yerde eğitim kavramını kolaylaştırarak yaşam boyu eğitimi hedefleyen bu yeniliğin Anadolu Liselerinde Almanca öğretimi açısından katkıları ve sınırlılıklarını değerlendirmek adına Şehit Recep Şahin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde uygulama yapılmıştır. Bu uygulamada bir sınıfta etkileşimli tahta, internet ve eğitim portalı kullanılırken diğer sınıfta kullanılmamıştır. Teknolojik aletlerin kullanıldığı öğrenme ortamlarında eğlenerek, yaparak yaşayarak, daha güdümlü öğrenme gerçekleştiği için öğrenciler dersi daha çok sevmektedirler. Aynı zamanda kullanılan video, ses, oyun ve diğer işitsel ve görsel materyaller daha çok duyuya aynı anda hitap ettiği için öğrenmelerin daha kalıcı olduğu görülmektedir. Ayrıca öğrenciler eğitimin sınıfın duvarlarını aşır sadece yazmaktan ibaret olmadığı bilincine varmışlardır ve öğrenciler diğer dersler adına da etkili ve verimli öğrenmeyi nasıl kazanacakları bilincine sahip olmuşlardır.

Öğretmene derste zaman tasarrufu sağlayarak daha fazla etkinliğe zaman ayırıp öğrenci öğrenme tiplerine ve çoklu zekâ öğrenmesine uygun ders işleme fırsatı vermiştir. Öğrencilere bireysel öğrenme gerçekleştirme olanağı sağlamıştır (Kenar, 2012). Fakat öğrencilere ve öğretmenlere yönelik etkileşimli tahta ve EBA’nın kullanımına yönelik eğitimler verilmelidir. Çünkü bazı öğrencilerin bilgisayar kullanım bilgisine sahip olmadığı görülmektedir. Bunun giderilmesi için bilgisayar

ders saatleri arttırılıp burada etkileşimli tahta kullanımıyla ilgili beceriler öğrencilere kazandırılabilir. Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu'na (2011) göre bazı öğretmenlerin teknolojik araç gereç kullanımında sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Bu görüş doğrultusunda meslektaşarımla yapılan sohbetlerde ve gözlemlerime dayanarak etkileşimli tahta kullanmada bazı öğretmenlerin sorunlar yaşadığı bir gerçektir. Bunun için hizmet içi eğitimler daha sık ve daha etkili düzenlenmelidir.

EBA sayesinde öğrenciler sınıf ortamında farklı şehirlerden öğretmen ve öğrencilerle videolar, resimler ya da sesler gönderebilir ve onların çalışmalarını takip edebilir. Bu durum Almanca dersinin daha geniş çevrede kullanıldığı, onların yaşadığı öğrenme ve yanlış yapma korkusu gibi duyguları diğer öğrencilerin de yaşadıklarını görerek bir duygudaşlık kazanıp Almanca dersine öğrencilerin daha bilinçli yaklaşımlarını sağlamaktadır. Öğrenci kendi hazırladığı ders öğelerini paylaşarak bundan diğer öğrencilerin faydalanmasını sağlayabilir ve bu sayede öz güven kazanıp başarı hissini tadabilir. Fakat akıllı telefonları ve evde bilgisayar ya da internetleri olmayan öğrenciler açısından bu durum çeşitli sıkıntılara yol açarak derste öğrencilerin çekingen ve içine kapanık olmalarına neden olmaktadır. Bu yüzden eğitimde fırsat eşitliği ilkesiyle çelişmemek adına ders dışı saatlerde öğrencilerin sınıflardaki etkileşimli tahtalardan ya da bilgisayar odalarındaki bilgisayarlardan faydalanmaları için öğrencilere gerekli ortam sağlanmalıdır.

Etkileşimli tahtalarda öğrencilere ana dilci konuşmacıların videoları izlettirilip telaffuzların daha doğru olması sağlanabilmektedir. Ayrıca bir Alman gibi hissedip konuşmak becerisi kazanabilmek için ana dilci konuşmacıların vurgu, tonlama ve mimikleri öğrencilerde dile sempati kazandırması açısından önemlidir. Öğrenciler videolardaki kişileri taklit ederek daha etkili konuşma becerisi kazanabilirler (Aktaş, 2005). Bu yüzden EBA'da ana dilci konuşmacılara yönelik videolara, görsellere ve oyunlara daha fazla yer verilmelidir ki öğrenciler hedef dilde bu tarz etkinliklere daha kolay ulaşabilsinler. Aksi takdirde öğrenciler diğer sitelerde etkinlik bulmakta zorlanmakta ve öğrenciler için uygun olmayan sitelere ulaşmaktadırlar. EBA'da daha çok Almanca etkinliğe yer verilmesi bu olumsuz durumları ortadan kaldıracaktır. EBA'da hedef dilin kültürünü de yansıtacak öğelere yer verilmelidir. Bu sayede öğrenci o dilin kültürünü de öğrenebilir. Aynı şekilde bazı konularla ilgili EBA'da materyal bulunmamaktadır ve okullardaki internet bağlantısı sadece MEB'in izin

verdiği siteleri açmaktadır ve bazı siteler kısıtlıdır. Bu durum bir bakıma öğrencinin internet kullanımını kontrolünü sağlarken diğer taraftan öğretmenin farklı internet ortamlarından faydalanacağı kaynakları önceden hazırlamasını gerektirmektedir ve olası bir elektrik kesintisine karşı tedbir alıp planını o şekilde hazırlamalıdır. Aksi takdirde sınıf ortamında ders aksayacaktır.

Tüm bunların yanında yapılan çalışmada eğitim teknolojisinin kullanılmadığı sınıfta ise öğrencilerin ilk gün Almanca öğrenmeye olan heyecanları, sevinçleri ve ilgilerinin zamanla kaybolduğu görülmüştür. İlk haftalarda derse katılım daha fazlayken giderek derse katılım azalmış ve öğrenciler derste çok aktif olmadıkları için sıkılmışlardır. Ders dışında kâğıt kaleme dayalı ödevlerin verilmesinin ve bu ödevlerin dönütlerinin bir sonraki hafta verilmesi öğrencilerin hatalarını anında düzeltmemelerine, bu durumda eksik ve yanlış öğrenmelere neden olmuştur. Eğitimde teknolojinin kullanılmasıyla öğrencilerin derste motivasyonlarının ve öğrenme isteklerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca teknolojik aletler sayesinde eğitim öğretim faaliyetlerinin sadece okul bünyesi altında değil her yerde ve her zaman yapılabileceği bilinci öğrencilerde oluşmuştur. Eğitim teknolojisi ve platformları sayesinde yaşam boyu öğrenme faaliyetlerinin desteklendiği görülmektedir.

Yapılan çalışma gösteriyor ki teknolojinin sürekli geliştiği ve yaygınlaştırıldığı dünyada eğitim de bu değişimlere ayak uydurmak zorundadır. Eğitim bireylerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenirse, bireylerin bilgiye daha hızlı ulaşabilmeleri sağlanırsa, ders ortamı ne kadar zengin kaynaklarla süslenirse eğitimin de o derece daha etkili, kaliteli ve verimli olacağı görülmektedir. Bu da Fatih Projesi'nin ve EBA'nın geliştirilerek ve iyileştirilerek eğitimde başarı sağlaması adına etkili olabileceğini göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Akgün, E., Yılmaz, E. O. ve Seferoğlu, S. S. (2011). Vizyon 2023 strateji belgesi ve fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi (FATİH) projesi: Karşılaştırmalı bir inceleme. *Akademik bilişim*, 2(4), 115-122.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1).
- Aktay, S. ve Keskin, T. (2016). Eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 27-44.
- Akyar, F., Sulak, M., Hüküm, N., Karlı, N., Mert, S., Acar, S. ve Çağlayan, Y. (2018). *Deutsch macht spass A2.2 lehrbuch*. (1.Baskı). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları (6835).
- Akyüz, Y. (1982). *Türk eğitim tarihi*: Ankara Üniv. Eğitim Bilimleri Fak.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim teknolojisi*. (Cilt 6). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alpar, D., Batdal, G. ve Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *HAYEF: Journal of Education*, 4(1).(s.23)
- Anderson, T. (2008). *The theory and practice of online learning*: Athabasca University Press.
- Arak, H. (2016). İngilizceden sonra ikinci yabancı dil olarak Almanca. *The Journal of Academic Social Science Studies*(48), 15-25.
- Ataseven, F. (1988). Değişen sınıf içi öğretim ortamları ve şarkılarının yabancı dil öğretiminde araç olarak kullanılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3).
- Aydın, C. H. (2002). Çevrimiçi (Online) öğrenme toplulukları. *Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir*.
- Aydın, T. (2014). Dil öğretimi ve oyun-çoklu zekâ teorisi ışığında. *Dinbilimleri akademik araştırma dergisi*, 14(1), 71-83.
- Bakmay, G., Karlı, N. ve Acar, S. (2018). *Deutsch macht spass A2*. (1.Baskı). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları (6832).
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), (s. 61-82).
- Balcı, U. (2016). Anadolu liselerinde ikinci yabancı dil olarak almanca eğitimi: Batman ili örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 346-355.
- Bates, A. T. (2005). *Technology, e-learning and distance education*: Routledge.
- Begrüssung und verabschiedung. (2018, 15 Eylül). Erişim Adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=engDYpJIRd8&t=3s>
- Begrüssung und verabschiedung. (2018, 16 Eylül). Erişim Adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=ytArTmZZn3w>
- Begrüssung und verabschiedung. (2018, 17 Eylül). Erişim Adresi: https://www.youtube.com/watch?v=nd0Y_iJaJns&t=87s
- Begrüssung und verabschiedung. (2018, 18 Eylül). Erişim Adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=U1kWySFR5Zc>
- Borich, G. D. (2014). *etkili öğretim yöntemleri*. (Cilt 8). Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.

- Çakmak, E. K., Kukul, V., Çetin, E., Berikan, B., Kandemir, B., Pamukçu, S., B., Taşkın, N. ve Marangoz, M. (2015). 2013 yılı eğitim teknolojileri araştırmalarının incelenmesi: AJET, BJET, C&E, ETRD, ETS ve L&I Dergileri. *Eğitim teknolojisi kuram ve uygulama*, 5(1), (s. 126-160).
- Çelik, L. (2017). Öğretim materyallerinin hazırlanması ve seçimi. *Pegem Atıf İndeksi*, (s. 31-68).
- Dağhan, G., Kibar, P. N., Akkoyunlu, B. ve Baskan, G. A. (2015). Öğretmen ve yöneticilerin etkileşimli tahta ve tablet bilgisayar kullanımına yönelik yaklaşımları ve görüşleri. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 6(3), 399-417.
- Demir, D., Özdiñç, F. ve Ünal, E. (2018). Eğitim bilişim ağı (EBA) portalına katılımını İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), (s. 407-422).
- Demirbolat, A. (2018). Sınıf Yönetimi. (1.Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Durmuşçelebi, M. ve Temircan, S. (2017). MEB (Eğitim Bilişim Ağı) EBA'daki eğitim materyallerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), (s. 632-652).
- Dursun, A., Kırbas, İ. ve Yüksel, M. E. (2015). Fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi (FATİH) Projesi ve Proje Üzerine Bir Değerlendirme. *Türkiye'de İnternet Konferansı, İstanbul Üniversitesi, Beyazıt, İstanbul*.
- EBA. EBA Ders. (2019, 16 Mayıs). Erişim Adresi: www.eba.gov.tr/
- Eğitim, E. Eğitim Bilişim Ağı. (2019, 5 Mayıs). Erişim Adresi: <https://www.eba.gov.tr/>
- Ekici, M., Arslan, İ. ve Tüzün, H. (2016). Eğitim Bilişim Ağı (EBA) web portalı kullanılabilirliğinin göz izleme yöntemiyle değerlendirilmesi, *Eğitim teknolojileri okumaları* (s. 273-296).
- Ekici, S. ve Yılmaz, B. (2013). FATİH projesi üzerine bir değerlendirme. *Türk Kütüphaneciliği*, 27(2), (s. 323).
- E-kolej. Online ders. (2017, 22 Aralık). Erişim Adresi: <http://www.ekolej.net>
- Ergün, M. (1998). İnternet destekli eğitim. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 1-10.
- Fatih-Projesi. (2012). Geleceğin eğitimi çalıştayı. İstanbul: Okan Üniversitesi.
- Göktaş, Y., Gedik, N. T., Kocaman-Karoglu, A. ve Çağıltay, K. (2009). Öğretim teknolojilerinin osmanlı imparatorluğu dönemindeki tarihsel gelişimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, (s. 81-92).
- Gülcü, İ. (2014). Etkileşimli tahta kullanımının avantajları ve dezavantajlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Akademik Bilişim Konferansı*, 05-07.
- Günay, D. (2017). Teknoloji nedir? Felsefi bir yaklaşım. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(1).
- İnam, A. (2004). Teknoloji-bilim ilişkisinin insan yaşamında yeri. (s. 57)
- İşman, A. (2005). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (2.Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- İşman, A. (2011). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Kalaycı, N. (2002). İki boyutlu öğrenme ve öğretme araçları (Halil İbrahim Yalın, *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme adlı kitapta makale olarak yer almaktadır*). Ankara: Nobel Yayınları.

- Karaca, S. (2016). *Yabancı dil öğretiminde drama ve Arapça konuşma becerisine etkisi*. ESOGÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karademirci, A., H. (2010). Öğretim teknolojileri: tanımı ve tarihsel gelişimine yeniden bakmak. *Akademik Bilişim '10*, (s. 496).
- Karaman, F. (2017). Temel eğitimde ikinci yabancı dil olarak almanca öğretimi. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 7(2/1), (s. 104-110).
- Karasar, S. (2004). Eğitimde yeni iletişim teknolojileri-internet ve sanal yüksek eğitim. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(4), (s. 120).
- Kayaduman, H., Sırakaya, M. ve Seferoğlu, S. S. (2011). Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi. *Akademik bilişim*, 11, (s. 123-129).
- Kelesbayev, D. (2014). Türk dünyasının eğitim sistemindeki ortak mesele: Kalite. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 1(22), (s. 48-62).
- Kenar, İ. (2012). Teknoloji ve derslerde teknoloji kullanımına yönelik veli tutum ölçeği geliştirilmesi ve tablet PC uygulaması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), (s. 123-139).
- Kennedy, G. E., Judd, T. S., Churchward, A., Gray, K. ve Krause, K.-L. (2008). First year students' experiences with technology: Are they really digital natives? *Australasian journal of educational technology*, 24(1). (s. 109)
- Khan-Academy. internetten öğrenme. (2019, 16 Mayıs). Erişim Adresi: <http://www.khanacademy.org.tr/>
- Koşar, E., Avcı, U. ve Yüksel, S. (2001). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Kösterelioğlu, İ., Bayar, A. ve Kösterelioğlu, M. A. (2014). Öğretmen eğitiminde etkinlik temelli öğrenme süreci: bir durum araştırması. *Electronic Turkish Studies*, 9(2). (s.1037)
- Kurtdede Fidan, N., Erbasan, Ö. ve Kolsuz, S. (2016). Sınıf öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı'ndan (EBA) yararlanmaya ilişkin görüşleri. *Journal of International Social Research*, 9(45).
- Küzeci, D. (2015). Yabancı dil seçimi ve yabancı dil politikaları. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*(30), (s. 13-26).
- Locatis, C. N. ve Atkinson, F. D. (1984). *Media and technology for education and training*: Charles E. Merrill Publishing Company.
- MEB. Müfredat. (2018, 20 Şubat). Erişim Adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=333>
- Metoo-Library. İngilizce online eğitim. (2019, 16 Mayıs). Erişim Adresi: <http://www.metoolibrary.com/>
- Mevzuat, MEB yönetmelik. (2018, 1 Ocak). Erişim Adresi: <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/424.pdf>
- Minticity. İngilizce online eğitim. (2019, 16 Mayıs). Erişim Adresi: <https://www.minticity.com/>
- Okan, K. (1983). *Eğitim teknolojisi yöntemler, teknikler ve uygulama*: Dizgi-Baskı Emel Matbaacılık.
- Özdemir, M. Ç. ve Arslangilay, A. S. (2017). *Eğitim bilimine giriş*: Pegem Atıf İndeksi, 1-355.
- Özden, Y. (2005). Eğitimde yeni değerler. (6. Baskı): Pegem A Yayınları

- Öztürk, D., İncebel, F., Balkan, F., Yıldırım, T. ve Canoğlu, Y. (2018). *Wie bitte A1.1 Lehrbuch*: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları (6767).
- Projesi, M. F. fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi. (2019, 15 Mayıs). Erişim Adresi: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/>
- Sağlam, M., Özüdoğru, O. F., ve Çıray, F. (2011). Avrupa Birliği eğitim politikaları ve Türk Eğitim Sistemi'ne etkileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), (s. 87-109).
- Seferoğlu, S. S. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (1.Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Sütçü, Z. (2006). *Drama eğitiminin okul öncesi eğitime devam eden altı yaş grubundaki çocukların beslenme alışkanlıklarına etkisinin analizi*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahan, H. H. (2016). İnternet tabanlı öğrenme. *Pegem Atf İndeksi*, 2016(5), (s. 238-250).
- Şahin, İ. (2003). Küreselleşme, dijital teknoloji ve eğitimde yeni yaklaşımlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(4).
- Şenel, A. ve Gençoğlu, S. (2003). Küreselleşen dünyada teknoloji eğitimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(12), (s. 47).
- Şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y. ve Yıldırım, Y. (2008). Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında güncel eğilimler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (19), (s. 439-458).
- Şimşek, N. (2007). *Öğretim teknolojileri kullanımı ve materyal geliştirme (uygulama örnekleriyle)*. (1.Baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım
- Eğitim Teknolojisi. (2018). Eğitim teknolojisi nedir? (2018, 9 Eylül) Erişim Adresi: <https://egitek.wordpress.com/egitim-teknolojisi-nedir/>
- Tüysüz, C. ve Çümen, V. (2016). EBA ders web sitesine ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(27/3), (s. 278-296).
- Varlık, Ş. ve Balaban, B. (2018). *Mein Schlüssel zu Deutsch B1.1* (1. Baskı): Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları (6876).
- Vitamin-Eğitim. Vitamin-E-öğrenme. (2019, 16 Mayıs). Erişim Adresi: <http://www.vitaminegitim.com/ortaokul/>
- Fatih Projesi. (2018, 10 Ocak) Erişim Adresi: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/about.html>
- Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri. Yeni yaklaşımlar*: Akçağ Yayınları.
- Yalın, H. İ. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. (6.Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yazar, Ş., Çağlayan, Y., Akyar, F., Yaşar, E., Sulak, M. ve Mert, S. (2018). *Deutsch macht Spass A1.2 Lehrbuch*: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları (6798).
- Yılmaz, F. ve Şenden, Y. E. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kalp sözlerin etkinliklerle öğretimi. *Asya Öğretim Dergisi*, 2(1 (ÖZEL)), (s. 53-63).

EKLER

Ek 1-a

Themenkreis 1: Informationen zur Person

Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>sich begrüßen und verabschieden sich und andere vorstellen die Telefonnummer nennen Namen, Adressen buchstabieren über Nationalitäten sprechen</p> <p>Syntaktische Mittel: Hallo / Guten Tag ... Wie geht es Ihnen / dir? Danke, ... Mir geht es gut / schlecht / ... Auf Wiedersehen! / Tschüs! / Bis bald! /... Ich heiße ... / Ich bin ... / Mein Name ist ... Wie ist dein / Ihr Name? Er / Sie heißt ... Er / Sie ist ... Wer bist du? Ich bin ... Wie heißt du / heißen Sie? Ich heiße... Und du? Wie alt bist du? Ich bin ... Jahre alt. Woher kommst du? Ich komme aus ... Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommt ihr? Wir kommen aus der Türkei. Mein Freund heißt Pedro. Pedro kommt aus Italien. Er ist ein Italiener. Er spricht Italienisch. Meine Telefonnummer ist ...</p>	<p>HÖREN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kann vertraute alltägliche Ausdrücke und ganz einfache Sätze verstehen. 2. Kann Angaben und Fragen zur Person verstehen. 3. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht. <p>SPRECHEN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kann jemanden nach dem Befinden fragen und auf Neuigkeiten reagieren. 2. Kann Gruß- und Abschiedsformeln gebrauchen. 3. Kann sich und andere vorstellen und anderen Leuten Fragen zu ihrer Person stellen. 4. Kann Angaben und Fragen zur Person verstehen und angemessen beantworten. 5. Kann sagen, wo er/sie wohnt. 6. Kann nach dem Herkunftsland fragen und das Herkunftsland nennen. 7. Kann Zustimmung oder Ablehnung ausdrücken. 8. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht. <p>LESEN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kann ganz kurze und einfache Texte lesen. 2. Kann Bezeichnungen zu Personen und einfache Wörter und kurze Sätze verstehen. 3. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht. <p>SCHREIBEN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kann Fragen zur Person schriftlich beantworten. 2. Kann seine Adresse und andere Angaben zur Person schreiben. 3. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen. 4. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht. 5. Kann Wörter oder Wortgruppen durch sehr einfache Konnektoren wie „und“ verbinden. 	<p>Verb: sein</p> <p>W-Fragen: Wer, Wie, Wo, Woher</p> <p>Verben: heißen, wohnen, kommen</p> <p>Personalpronomen Singular und Plural: ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie</p> <p>das Verb: sprechen ja/nein</p> <p>Fragesätze</p> <p>Verneinung mit „nicht“</p> <p>Konjunktion: und</p>

Themenkreis 2: Die Schule

Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-die Schulsachen nennen</p> <p>-über den Stundenplan sprechen</p>	<p>HÖREN Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen. Kann Anweisungen, die langsam und deutlich an ihn/sie gerichtet werden, verstehen.</p>	<p>Nomen im Singular und im Plural</p> <p>Modalverb: mögen im Singular</p>
<p>-die Farben nennen</p> <p>-Vorlieben ausdrücken und Meinungen sagen</p>	<p>SPRECHEN Kann sehr kurze, isolierte und meist vorgefertigte Äußerungen benutzen, macht aber dabei viele Pausen, um nach Ausdrücken zu suchen, weniger vertraute Wörter zu artikulieren und Abbrüche in der Kommunikation zu reparieren. Kann mit elementaren sprachlichen Mitteln den schulischen Alltag beschreiben. Kann Vorlieben und Meinungen ausdrücken.</p>	<p>Adjektive: neu, alt, groß, klein, dick, dünn</p> <p>Possessivpronomen im Singular: mein, dein, sein, ihr</p> <p>Adjektive: langweilig, spannend, un/interessant</p>
<p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>die Schulsachen: der/ein Spitzer, die/eine Schultasche, das/ein Buch ... das Buch – die Bücher Der... / Die... / Das ... ist neu. Er / Sie / Es ist teuer. Was ist das? Das ist ein / eine ... Das ist kein / keine ... Ist das ein / eine ...? Ja, das ist ein / eine ... Nein, das ist kein / keine ... Das ist mein/dein ... Ist das dein/deine ...? Ja, das ist mein / meine ... Nein. Das ist nicht mein/e ... Sind das deine ...? Ja/Nein. Das sind ... (rot, blau, grün, weiß, schwarz, lila, rosa, braun, orange, grau) Mein Stift ist blau. Ich mag ... / Ich finde ... Wann hast du Sport? Ich habe am Montag Sport. Wann ist Sport? Was hast du am Montag?</p>	<p>LESEN Kann sehr kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen, indem er/sie bekannte Namen und Wörter herausucht. Kann kurze Texte verständlich und laut lesen. Kann Fragen und Anweisungen verstehen, sofern diese klar und deutlich an ihn/sie gerichtet werden.</p> <p>SCHREIBEN Kann einfache, isolierte Wendungen und kurze Sätze schreiben. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.</p>	<p>das Verb „haben“</p> <p>W-Fragen: Was, Wann</p> <p>die Verben: spielen, lernen, hören, machen, schwimmen, singen, malen ...</p> <p>Verneinung mit „kein/keine“ Präposition: am +</p> <p>Wochentag</p> <p>Imperativ: (nur diese Anweisungen) Steh auf! - Steht auf! Sei leise! - Seid leise! Komm! - Kommt! / Geh! - Geht! Lies! - Lest! / Schreib! - Schreibt!</p>

Themenkreis 3: Die Gesellschaft

Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-über die Familienmitglieder sprechen (Alter, Berufe)</p>	<p>HÖREN 6. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p>	<p>haben + Akkusativ mit dem unbestimmten Artikel</p>
<p>-das Aussehen beschreiben</p>	<p>7. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p>	<p>Genitiv: „-s“</p>
<p><u>Syntaktische Mittel:</u></p>	<p>SPRECHEN 12. Kann sich und andere vorstellen und anderen Leuten Fragen zu ihrer Person stellen und kann auf Fragen dieser Art Antwort geben.</p>	<p>Possessivpronomen im Plural: unser, euer, ihr, Ihr</p>
<p>Ich habe einen / eine / ein ... Ich habe keinen Bruder. Aylins Mutter heißt ...</p>	<p>13. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern. 14. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p>	<p>die Adjektive: blond, schwarz, lang, kurz, halblang, glatt, lockig, mittellang</p>
<p>Das sind unsere Großeltern. Sie heißen ... Alis Schwester ... / Seine Schwester ... Sandras Bruder ... / Ihr Bruder ... Wie sind dein/deine ...? Meine Augen sind ... Deine Haare sind ...</p>	<p>15. Kann sich selbst beschreiben. LESEN 7. Kann kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen. 8. Kann vertraute Namen, Wörter und ganze elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p>	<p>die Adjektive: dick, schlank, vollschlank Verb: tragen im Singular</p>
<p>Ich bin schlank / klein / mittelgroß. Aylin / Ahmet ist ...</p>	<p>9. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p>	
<p>die Berufe: der Arzt, die Ärztin, der Lehrer, die Lehrerin, der Krankenpfleger, die Krankenschwester usw. Aziz Sancar ist Wissenschaftler. Mein Vater ist Arzt und meine Mutter ist ...</p>	<p>SCHREIBEN 8. Kann einfache, isolierte Wendungen und kurze Sätze schreiben. 9. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen. 10. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p>	
<p>Meine Mutter trägt ein Kopftuch.</p>		

Themenkreis 4: Tägliches Leben

Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Uhrzeit und Tageszeit angeben -über Tagesabläufe sprechen -etwas im Café bestellen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Wie viel Uhr ist es? Wie spät ist es? Es ist Viertel vor drei. Es ist zwei Uhr fünfundvierzig. nächste Woche, um drei Uhr, am Wochenende, ... Um wie viel Uhr stehst du auf? Ich stehe um sieben Uhr auf. Ich muss um sechs Uhr aufstehen. Meine Freundin spricht sechs Sprachen. Sie fährt Inliner. Wohin geht sie? Sie geht nach Hause. Sie geht in die Schule. Was möchten Sie trinken? Tee oder Kaffee? Ich möchte Tee ohne Zucker. Ich möchte Kaffee mit Milch. (ein Stück Kuchen, eine Tasse Kaffee, eine Flasche Mineralwasser, eine Dose Limonade)</p>	<p>HÖREN</p> <p>8. Kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf konkrete Dinge um ihn/sie herum beziehen, vorausgesetzt, es wird langsam und deutlich gesprochen.</p> <p>9. Kann Zeitangaben verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>16. Kann Zeitangaben mit Hilfe von Wendungen machen, wie <i>nächste Woche, um drei Uhr</i>.</p> <p>17. Kann alltägliche Ausdrücke verstehen, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>18. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>10. Kann vertraute, alltägliche Ausdrücke und ganz einfache Sätze verstehen und verwenden, die auf die Befriedigung konkreter Bedürfnisse zielen.</p> <p>11. Kann Zeitangaben verstehen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>11. Kann in kurzen Mitteilungen (SMS, E-Mail) Informationen aus dem alltäglichen Leben erfragen oder weitergeben.</p> <p>12. Kann Zeitangaben schreiben.</p>	<p>Temporalangaben: morgens, mittags, montags</p> <p>Präpositionen: um, am</p> <p>die trennbaren Verben: aufwachen, aufstehen, anziehen, fernsehen, anrufen, anfangen, mitkommen, einkaufen ...</p> <p>Modalverb: müssen</p> <p>unregelmäßige Verben im Präsens: essen, schlafen, fahren, lesen, sehen, laufen</p> <p>spezielles Verb: möchten</p> <p>Konjunktion: oder</p> <p>Präpositionen: mit/ohne (Verwendung wie in den Beispielsätzen ohne Artikel)</p> <p>W-Frage: Wohin (nur mit : in die Schule / ... ins Kino / ... nach Hause / ...)</p>

Themenkreis 5: Essen und Trinken

Sprachhandlungen

- über Essen und Trinken sprechen
- Obst und Gemüseamen nennen (Sing./Pl.)
- Preise nennen
- Mengen angeben
- Zutaten von einem Gericht aufzählen und eine Liste erstellen (z.B. Pfannkuchen)

Syntaktische Mittel:

die Obstnamen: der Apfel, die Banane ... die
Gemüseamen: der Salat, die Gurke ... Was

ist das? / Was sind das?

Das ist eine Orange. / Das sind Orangen und Gurken.

Wie viel kostet/ kosten ...?

Es kostet...

Was brauchen Sie?

Ich brauche ein Kilo Äpfel.

Ich möchte ein Pfund Kirschen. Ich
mag Kirschen und Äpfel sehr.

Ich esse gern Orangen, aber trinke keinen Orangensaft.
(eine Scheibe Brot, ein Glas Milch, ein Esslöffel
Zucker...)

Die Zutaten: zwei Eier, Milch, Zucker, Mehl, ...

Kompetenzen**HÖREN**

10. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.
11. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.

SPRECHEN

19. Kann alltägliche Ausdrücke, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.
20. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.
21. Kann auf entsprechende Fragen Antworten geben.
22. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.

LESEN

12. Kann vertraute Namen, Wörter und ganz elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.
13. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.

SCHREIBEN

13. Kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze schreiben.
14. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.
15. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.

Hinweise

W-Frage: Wie viel
Modalverb: mögen
Konjunktion: aber

Themenkreis 6: Besondere Tage

Sprachhandlungen

Kompetenzen

Hinweise

-die Jahreszeiten und die Monate nennen

-das Datum angeben

-einen Wunsch äußern

-über Feste sprechen Syntaktische

Mittel:

Im Sommer kommt meine Tante aus Deutschland. Ich habe im April Geburtstag.

Tag der Republik ist am neunundzwanzigsten Oktober. Heute ist der dritte Mai.

Das Schulfest ist am dreizehnten Juni. Was willst du machen?

Ich will einen Kuchen backen.

Weihnachten ist am ...

Das Ramadanfest dauert drei Tage.

Wir feiern von ... bis ... das Ramadanfest.

Liebe/Lieber ...

Viele Grüße Dein/Deine

HÖREN

12. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.

13. Kann Zeitangaben verstehen.

SPRECHEN

23. Kann Zeitangaben machen mit Hilfe von Wendungen wie nächste Woche, im November, am dritten März, um drei Uhr.

24. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.

LESEN

14. Kann kurze einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen.

15. Kann kurze und einfache Mitteilungen auf Einladungskarten verstehen.

16. Kann Zeitangaben verstehen.

17. Kann sehr kurze und einfache Mitteilungen (z.B. E-Mails, SMS, Postkarten) verstehen.

SCHREIBEN

16. Kann sehr kurze und einfache Mitteilungen (z.B. E-Mails, SMS, Postkarten, Einladungskarte) schreiben.

17. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.

18. Kann Zeitangaben schreiben.

Modalverb:

wollen

Temporalangaben

: in, von... bis...

Ordinalzahlen

Themenkreis 7: Freizeitaktivitäten

Sprachhandlungen**Kompetenzen****Hinweise****-von Hobbys erzählen****-nach Fähigkeiten fragen****-die Sportarten nennen Syntaktische Mittel:**

Was ist dein Hobby? Was machst du gerne? Was sammelst du?

Mein Hobby ist...

Ich spiele gerne Gitarre.

(Filme sehen, singen, Inliner fahren, Fahrrad fahren, Gitarre spielen, klettern usw.)

Ich sammle ...

(Briefmarken, Servietten, Steine, Muscheln, Spielzeuge, Postkarten usw.)

Wie findest du Briefmarken sammeln?

Briefmarken sammeln finde ich ...

Briefmarken sammeln ist ...

(langweilig, witzig, schlecht, komisch, interessant ...)

Kannst du schwimmen? Ja, ich kann ...

Nein, ich kann nicht ...

Sportarten: Fußball, Basketball, Volleyball,

Tennis, Ringen, Schwimmen, Reiten usw.

HÖREN

14. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.

SPRECHEN

25. Kann über eigene Absichten sprechen.

26. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren.

27. Kann in einem Interviewgespräch einfache, direkte Fragen zur Person beantworten, wenn die Fragen langsam, deutlich und in direkter, nicht-idiomatischer Sprache gestellt werden.

LESEN

18. Kann kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen, indem er/sie bekannte Namen, Wörter und einfachste Wendungen herausucht und, wenn nötig, den Text mehrmals liest.

SCHREIBEN

19. Kann einfache Wendungen und Sätze über sich selbst und fiktive Menschen schreiben: was sie tun.

20. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.

21. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.

22. Kann über eigene Absichten schreiben.

Modalverb: können

Zeitadverbien: manchmal, oft, immer, meistens, nie

Themenkreis 8: Einkaufen

Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Geschäftsnamen und Kleidungen (Sing./Pl.) nennen</p> <p>-Zahlen, Preise und Mengenangaben verstehen</p> <p>-ein Wochenendprogramm planen</p> <p>Syntaktische Mittel:</p> <p>Geschäfte: die Bäckerei, die Metzgerei, die Buchhandlung ...</p> <p>Wo kann man was einkaufen?</p> <p>In der Bäckerei kauft man Brot, Brötchen, Brezeln ...</p> <p>die Kleidungen: der Rock, die Hose, das Kopftuch, die Bluse usw.</p> <p>Wie ist der Rock? Der Rock ist blau. Was trägt Esra? Sie trägt</p> <p>Was hat Ali an?</p> <p>Er hat einen Pullover an.</p> <p>die Geschenkartikel: Buch, Ring, Blume, Kette, Armband usw.</p> <p>Für wen kaufst du den Ring? Ich kaufe den Ring für Sabine.</p> <p>Am Sonntag darf ich nicht ins Kino gehen. Ich muss Hausaufgaben machen.</p>	<p>HÖREN</p> <p>15. Kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf konkrete Dinge um ihn/sie herum beziehen, vorausgesetzt, es wird langsam und deutlich gesprochen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>Kann alltägliche Ausdrücke (beim Einkaufen), die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>19. Kann vertraute Namen, Wörter und ganz elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>Kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze schreiben.</p> <p>Kann vertraute Wörter und kurze Redewendungen, z.B. einfache Schilder oder Anweisungen, Namen alltäglicher Gegenstände, Namen von Geschäften oder regelmäßig benutzte Wendungen abschreiben.</p>	<p>die Adjektive: gemustert, gestreift, kariert, gepunktet ...</p> <p>die Verben: tragen, anhaben</p> <p>bestimmter Artikel + Akkusativ</p> <p>Präposition: für</p> <p>Modalverb: dürfen Pronomen: man</p>

Ek 2-a

ŞEHİT RECEP ŞAHİN MESLEKİ VE TEKNİK ANATOLIEN GYMNASIUM
2018-2019 STUDIENJAHR
9. KLASSE 1.DEUTSCHE PRUEFUNG

a. **Kreuze an! Welchen Buchstaben hörst du ? (44 P)**

	e	i	ei	eu	p	b	k	g	d	t	sch	st
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												

Viel Glück ☺

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

Deutschlehrerin

Ek 2-b

**ŞEHİT RECEP ŞAHİN MESLEKİ VE TEKNİK ANATOLİEN GYMNASIUM
2018-2019 STUDIENJAHR
9. KLASSE 2.DEUTSCHE PRUEFUNG**

a. **Wie heißen die Wörter ? Schreibe die Verabschiedungswörter richtig auf!**
(4x5:20P)

B a b l s i
d

.....

m i r g B e s n
o

.....

A e s e W h n
u f e d i e r

.....

T c ü s h s

.....

b. **Ordne die Wörter den Bildern zu! (4x4:16P)**

1. Guten Tag 2. Guten Abend 3. Guten Morgen 4. Gute Nacht

c. **Schreibe die passenden Ausdrücke nach den Bildern ! (4x6:24P)**

- 1.Hallo 2.Bis später 3.Guten Tag 4.Auf wiederschauen
 5.Verabschiedung 6. Begrüßung

.....

.....

Viel Glück ☺

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

Deutschlehrerin

Ek 2-c

**ŞEHİT RECEP ŞAHİN MESLEKİ VE TEKNİK ANATOLİEN GYMNASIUM
2018-2019 STUDIENJAHR
9. KLASSE 3.DEUTSCHE PRUEFUNG**

A. Antworte die Frage mündlich! (6x5:30P)

1. Wie geht es dir?
2. Wie heisst du?
3. Wie ist dein Familienname?
4. Woher kommst du?
5. Wo wohnst du?
6. Wie alt bist du?

B. Schreibe einen Vorstellungsdialog ! (8x5: 40)

Viel Glück ☺

Çiğdem ÇAKIR ASADOV

Deutschlehrerin

ŞEHİT RECEP ŞAHİN MESLEKİ VE TEKNİK ANATOLİEN GYMNASIUM
2018-2019 STUDIENJAHR
9. KLASSE 4. DEUTSCHE PRUEFUNG

A. Hör zu und kreuze an! (9x3:27 P)

1. Hi! – Guten Morgen – Hallo
2. Gute Nacht – Guten Tag – Tschüs
3. Grüss Gott – Gute Nacht – Bis bald
4. Tschau – Bis morgen – Tschüs
5. Auf wiedersehen – Guten Morgen – Grüss Gott
6. Auf wiederhören – Tschüs – Auf wiederschauen
7. Guten Abend – Guten Morgen – Hallo
8. Guten Tag – Auf wiedersehen – Gute Nacht
9. Guten Morgen – Tschüs – Guten Abend

B. Lies den Dialog und ergänze die Lücken mit gegebenen Wörter (10x3:30P)

Hi – geht – tschüs – Danke – Morgen - in – woher – komme– heisst - wohnst

Hans : Hallo!

Nina :! Guten Morgen!

Hans : Guten ! Wie geht es dir?

Nina :, es mir gut. Und dir?

Hans : Mir geht es super! Ich heisse Hans. Wie du ?

Nina : Ich heisse Nina. kommst du ?

Hans : Ich aus Deutschland. Wo du ?

Nina : Ich wohne Berlin. Freut mich!

Hans : Freut auch mich ! Auf wiedersehen.

Nina :!

C. Ordne die Fragen den Antworten zu ! (5x5:25P)

1. Wie heisst du ?	a. Aus der Türkei.
2. Wie ist dein Familienname ?	b. Ich bin 15 Jahre alt.
3. Woher kommst du ?	c. Gökçe.
4. Wo wohnst du ?	d. In Samsun.
5. Wie alt bist du ?	e. Öztürk.

D. Gruppier die Ausdrücke als Verabschiedung und Begrüssung. (6x3:18P)

Auf wiedersehen - Hallo - Bis bald - Gute Nacht - Tschüs - Guten Tag

Begrüssung

.....
.....
.....

Verabschiedung

.....
.....
.....

Viel Glück ☺

Çiğdem ÇAKIR ASADOV
Deutschlehrerin

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 27485554-605.01-E.13354559
Konu : Çiğdem ÇAKIR ASADOV

11.07.2019

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün
22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E. 12607291 - 2017/25 sayılı Genelgesi,
b) Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 12/06/2019
tarihli ve 42301062-100-E.12516 sayılı yazısı.

Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Eğitimi Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Çiğdem ÇAKIR ASADOV'un İlimiz, Havza ilçesinde bulunan Şehit Recep Şahin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören öğrencilere yönelik "Anadolu Liselerinde EBA ve Fatih Projesi Aracılığıyla Almanca Öğretimi " başlıklı tez çalışması yapmak istediğine ilişkin ilgi (b) yazı ve ekleri, ilgi (a) genelgeye göre incelenmiş ve komisyon tarafından uygun görülmüştür.

Söz konusu çalışmanın komisyon kararı doğrultusunda, uygulama sorularını çalışmayı yapan kişi tarafından raporlanarak, Müdürlüğümüz Ar-Ge Birimine gönderilmesine dikkat edilerek, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, duyurusu ve denetimi ilçe millî eğitim müdürlüğünüz tarafından gerçekleştirilmek üzere okul müdürlüğü sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmadan gönüllülük esasına bağlı olarak yapılmasının sağlanması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Coşkun ESEN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Ekler :

- 1- İlgi (b) dilekçe ve ekleri (14 sayfa)
2-10/06/2019 tarihli komisyon kararı (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

Havza Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bilgi:

Ondokuzmayıs Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Adres : Atatürk Blv. Yeni Hükümet Konağı Kat:3
Elektronik Ağ <http://samsun.meb.gov.tr>
e-posta: samsunmem@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: S.SUZUKİ Yükseköğretim ve Yurtdışı Şubesi
Tel: 0 (362) 435 80 63 (340)
Faks: (0 362) 43248 54

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 6c1a-d108-3747-8ecc-801c kodu ile teyit edilebilir.